

Meksikos prezidento L. Echeverria žmona visame krašte suorganizavo masines vestuves. Kino teatruose, miestų aikštėse ir sporto stadionuose civilinę santuoką nemokamai gavę apie 120.000 porų, jaunų, pagyvenusių ir senų. Tai buvo daugiausia neturtingi žmonės, beraščiai, kuriems sunku užpildyti civilinės santuokos dokumentus ir dar sunkiau už šią paslaugą sumasti \$16 vertės pinigų sumą. Ši masinė ceremonija dabar įteisingo be jokios santuokos gimusių vaikų ir net anūkus. Tuo metu Meksikoje viešėjo Čilės prez. S. Allende, kurio žmona dabar planuoja tokias masines vestuves suorganizuoti ir Čilėje.

Tėviškės žiburiai – lietuvių savaitraštis

Lūdejas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Aedaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Remėjo prenumerata \$10

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūria.

Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.

Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada

Tel. 368-6813

Konstitucija leidžia, Kremlius draudžia**Lietuvos kunigų raštai sovietinei vyriausybei**

1971 m. pabaigoje 134 Panevėžio vyskupijos kunigai kreipėsi į TSRS ministerių tarybos pirmininką A. Kosyginą ir į Lietuvos TSR ministerių tarybą. Pareiškime pažymima, kad nuo 1961 m. Panevėžio vyskupija neturi savo vyskupo, kuris LTSR vyriausybės nurodymu buvo išimtas į Žagarę. Joniškio rajono kunigai prašo leisti vyskupui Julijonui Steponavičiui eiti savo pareigas Panevėžio vyskupijoje, kadangi LTSR konstitucija ir įstatymai teismo nenuteistiem piliečiams nenumato panašių teisų apribojimų. Kartu pažymima, jog vyskupo nebuvimas vyskupijoje yra didelis nenormalumas, nes Bažnyčios teisė, nesant vyskupo, leidžia valdytojui administruoti vyskupiją tik trumpą laiką. Tarybinė vyriausybė į kreipimąsi neatsakė. RRT įgaliotinis kaikiuriuos kunigus išbarė, primindamas, jog panašius pareiškimus rašymas yra beprasmiškas, nes į juos nebus kreipiama dėmesio (Vysk. Steponavičių tarybinė vyriausybė laiko nelajaliu valdžiai, nes jis be kompromisų ejo vyskupijos ganytojo pareigas).

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS KUNIGŲ PAREIŠKIMAS

TSKP CK generaliniam sekretoriui, TSRS ministerių tarybos pirmininkui.

Nuorašai: LTSR ministerių tarybos pirmininkui; RRT įgaliotiniui LTSR.

Didesnę mūsų respublikos gyventojų dalį sudaro tikintieji. Jie galėtų žymiai aktyviau dalyvauti visuomeniniame ir politiniame mūsų šalies gyvenime, jeigu turėtų palankesnes sąlygas. Konstitucija, baudžiamasis kodeksas, tarptautinės konvencijos teoriškai garantuoja lygias tikinčiųjų teises su kitais piliečiais. Apie tai kalba ir užsieniui skiriamos radijo laidos, spauda, porevoliuciniai Lenino dekretai. Tačiau tikrovėje labai dažnai būna kitaip.

Lietuvis nuolat mažėja kunigų skaičius. Tai vyksta ne dėl tikinčiųjų kaltės, bet dėl valdžios daromų administracinių kliūčių. Vienintelė Lietuvos Kauno kunigų seminarijos veikla nepaprastai suvaržyta. Valdžia griežtai apriboja besimokančiųjų skaičių, todėl daug norinčių į ją nepatenka. Norintys joje mokytis būna įvairių pareigūnų tirdomi, darbovietėse terorizuojami. Esant tokiai padėčiai, kaikiurie kandidatai studijuoja teologiją ir tampa kunigais už seminarijos ribų, tačiau religijų reikalų tarybos prie TSRS ministerių tarybos įgaliotinis tokiems neleidžia eiti savo pareigų. (Taip atsitiko su kun. Vytautu Merkriu ir kun. Petru Našlėnu). Argi tai normalu? O J. Rimaitis užsieniui skirtoje informacinėje knygutėje "Religion in Lithuania" (Gintaras, Vilnius, 1971 m.) teigia, jog "valdžia nedaro kliūčių ruošti naujus kunigus" (21 p.).

Tarybinė valdžia visam pasauliui skelbia, kad "Bažnyčia laisvai naudojasi religinės propagandos priemonėmis" (ten pat, 30 p.). Tačiau tikrovėje taip nėra. Lietuvos tikintieji neturi savo spaudos, negali naudotis radijo ir televizijos paslaugomis, neturi paprasčiausio religinių tiesų vadovėlio. "Kiekvienas pilietis gali pirkti maldaknyges, šv. raštą ir kitokią religinę literatūrą", — toliau rašo J. Rimaitis (24 p.). Gi iš tikrųjų šv. Raštas iš viso nebuvo spausdintas, taip pat nebuvo spausdinamos eiliniams tikintiesiems reikalingos religinės knygos. Jau seniai niekur nebėra kadaise labai mažų tiražų išleistų maldaknygių. O jų mums reikia daugiau kaip pusę milijono.

Tarybinė spauda rašo, jog pas mus Bažnyčios kanoniška veikla esanti nevaržoma. Tuo tarpu jau daugiau kaip 10 metų vyskupui Julijonui Steponavičiui ir vyskupui Vincentui Sladkevičiui neleidžiama eiti savo tiesioginių pareigų. Taip pat ir ir kunigams, atlikusiems bausmę (net ir panaikinus teistumą), kartais reikia laukti eilės metų, kol RRT įgaliotinis teiks jiems leisti eiti kunigų pareigas.

1918 m. sausio 23 Lenino dekretas leidžia vaikus religijos mokyti privačiai. Kunigai bei

Stebint šių metų rinkiminių akciją atrodė, kad prieš krikščioniškas grupes buvo sukilęs visas pragaras. Todėl ir neuostabu, jei dalyvavo juose 91,2% ir jei buvo gauta neaukšti rezultatai. Ši kartą opozicija gavo tik 224 atstovus (turėjo 242), o koalicija — 272 (232 socialdemokratų ir 40 liberalų). Socialdemokratai turėjo 224, o liberalai 30. Nors CDU ir CSU balsų skaičius svyravo visą laiką, bet ši kartą jis buvo katastrofiškas. Seniau panašūs dalykai pasitaikydavo tik liberalams. Taip didelio opozicijos pralaimėjimo, atrodo, nesitikitų net didžiausi jos priešinai. Kalbant apie opozicijoje esančias sąjungas, reikia pasakyti, kad pralaimėjimas liečia pirmoje eilėje CDU.

CSU grupė, veikianti vien Bavarijoje, vadovaujama Strausso, truputį net priaugo. Socialdemokratai priaugo visą laiką. Jei šitaip eisis jiems ir toliau, tai ateis metas, kada jie galės vieni valdyti.

Kodėl pralaimėjo opozicija?

Daugiausia lėmė koalicijos ir komunistų aktyvi rinkiminė akcija. Ji buvo labai stipri, lietiš klausytojams aktualius klausimus ir aiškino visiems suprantama kalba. Opozicija nebuvo sumobilizavusi tiek talkininkų, kiek turėjo jos priešininkai, neturėjo tiek priemonių, kalbėjo apie klausimus, tesuprantamus akademikams, bet ne eiliniam piliečiui.

Svarbiausi ir nuolat opozicijos linksniuoti klausimai buvo infliacija, kainų kilimas, vidaus saugumas, kaikiurie socialiniai dalykai ir Bonnos su R. Berlynu sudaryta vadinamoji pagrindinė sutartis. Bet plačiosioms masėms infliacijos reikalai nėra labai suprantami. Nėra labai aktualūs dalykai ir kainų kilimas, nes uždarbių pakėlimas viršija

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Didelis apetitas

Nesergantieji pavydėjom sergantiesiems. Mat, jie vienbalsiai skelbėsi nutraukę diplomatinis ryšius su generolu apetitu. Galbūt dėl tokio jų idiferentiškumo apetitas dvigubą dėmesį atkreipė į mus, nesergančius. Jau į laivą lipdami, tarėmės kalorines bėdas palikę vokiečių žemėj. Tokią mantą dar labiau sutvirtino bendra instrukcija, skirta plaukiantiems JAV kariuomenės transporto laivais, ypač maistą liečianti jos dalis: "Kalorijų skaičius yra labai augštas (4.000 į dieną). Jeigu porcijos atrodytų ir nepakankamai didelės, jų kaloringumą kelių dienų laikotarpyje pajus ir didžiausio apetito savininkas." Iš tikrųjų vieton tu pažadėtą 4.000 kalorijų turėjome tenkintis 2.000-2.700. Šiaip jau, tiesa, maistas geros kokybės, bet jo kiekis ir kaloringumas pilnai tepasotinutų tvirtesni ligoni. Kadangi jūroje beveik visi, ypač nesergantieji, turi didelį apetitą, kasdien jautėme alkį. Sergantieji pasigedavo obuolių, apelsinų, citrinų bei kitų gaivinančių vaisių.

Kur paskirs?

Mūsų tikroji kelionės paskirtis ilgą laiką skendėjo nežinioje. Į tarpzoninę Diepholce prieinamą stovyklą suvažiuot kaip prityrę miškakirčiai. Čia papūtė kitokie vėjai. Miškakirčių kontingentas pasirodė esąs išsemtas, ir mums buvo pasiūlyta važiuoti į geležinės rūdos, aukso kasyklas, geležinkelio ir elektros jėgainių statybos darbus. Smulkesnių duomenų apie šiuos naujus darbo horizontus neturėjo net ir pati Kanados konsulas. Taigi, važiavome į nežinią.

Tikėtai artėjant prie Naujosios Škotijos krantų, radijo telegrafu buvo gauti smulkesni duomenai. IRO palydovs tautinui pagrindu pradėjo skirstyti darbo grupes. Mums buvo paskelbtas kiekvienos grupės narių skaičius, išduoti grupės numeriai su paskutines geležinkelio stoties pavadinimu. Paskirstymą praktiškai atlikome mes patys. Merginos, atmetusios IRO atstovo pasiūlymą dirbti Halifaxso ligoninėje (Kanados jos vyko kaip tarnaitės), turės pasukti į Montrealį, kur bus paskirstyti į kanadiečių šeimas. Afidevitiškai, suprantama, patrauks savais keliais — pas gimines, o mes, viengungiai, sudarėme dvi grupes po 40 vyrų. Pirmoji grupė lietuvių ir Ontario provincija. Geležinkelio stotis — Sioux Lookout. Spėjama, kad jai teks dirbti prie elektros jėgainės. Šios grupės sudėtyje yra beveik visi amerikiečių zonos atstovai iš Hanau, Kassel, Matenbergo, Seligenstadto. Babenhauseno ir Dieburgo DP stovyklų. Antroji grupė vyks į Kvebeko provinciją. Jos galutinė geležinkelio stotis — Malartic. Dirbti teks aukso kasyklose. Šia grupę daugiausia sudaro anglų zonos vyrai. Į auk-

Kodėl laimėjo Vokietijos socialistai?

kainų pakilimą. Plačioji masė nesigilino ir į vidaus saugumo reikalus. Apilplėšimai, nužudymai ir panašūs nusikaltimai nėra naujiena. Komunizmo pavojų yra įprasta matuoti ne pagal jo aktyvumą, bet pagal komunistų skaičių. Kadangi pastarasis nėra dar didelis, tai ir šis klausimas negąsdino rinkikų. Nekreipta kažkiek dėmesio ir į minėtą Bonnos su R. Berlynu sudarytą sutartį. Be to, dar prieš šita sutartį milijonai vokiečių galėjo lengvai aplankyti savuosius R. Vokietijoje. Tai nebuvo įmanoma priešbrandiniais laikais. Be to, prieš pat rinkimus R. Berlynas paleido tūkstančius buvusių nuteistųjų vakariečių vokiečių ir net vaikų pas tėvus, gyvenusius nuo seniau V. Vokietijoje. Visi jie yra dėkingi Brandto rytų politikai ir, reikia manyti, visi jie balsavo už jį. Pagaliau ir daugelis kitų buvo patenkinti Brandto politika su Maskva ir kitais kraštais, neišskiriant nė R. Vokietijos. Todėl opozicija, kritikuodama šią sutartį, nerado didelio pritarimo.

Agresyvi koalicija

Rinkiminė koalicijos agitacija buvo agresyvi. Visus opozicijos argumentus ji vadino melu, šmeižtu, o jos atstovus apšaukė šmeižtu, begėdišku valdžios siekimu ir pan. Koalicijai aktyviai talkino visas kairysis frontas, neišskiriant nė komunistų. Jo agitatoriai pvz. infliacijos pavojų arba neigė, arba sakė, esą geriau infliacija, negu nedarbas. Kainos kylančios visuose kraštuose. Saugumas esąs užtikrintas, nors pats vidaus reikalų ministras dažnai keičia butą ir važinėja šarvuotu automobiliu. Kitus žymesnius koalicijos politikus taipgi nuolat lydi saugumiečiai.

Koalicija savinasi ir socialinės

J. KAIRYS**Mūsų bendradarbis V. Vokietijoje**

srities nuopelnus, nors jie daugiausia priklauso buvusiam kancleriui K. Adenaueriui ir jo įpėdiniams. Koalinė vyriausybė įvedė tiktai kaikiurias pataisas. O ir politinėje srityje ankstyvesnės vyriausybės nevengė kalbėti su Maskva, bet turėjo drąsos būti kietesniems.

Rinkiminio vajuos metu koalicijos veikėjai kalbėjo žmonėms paprasta, jiems suprantama kalba, kelė jiems rūpimus klausimus, ypač socialinius. Koalicijai daug padėjo kairieji radikalai ir komunistai, kurie labai aštriai puolė žymųjį politiką Straussą. Buvo išleista net "juodoji knyga", kurioja paskelbta daug šmeižtų apie šį politiką.

Daug V. Berlyno socialdemokratai prieš rinkimus apsigyveno V. Vokietijoje, kad galėtų balsuoti. Kaikiurios profesinės sąjungos ragino darbininkus balsuoti už W. Brandtą, gąsdindamos nedarbu, kapitalistų grįžimu valdžion ir t. t.

Koalicija, turėdama žymiai didesnius išteklius, paskleidė labai daug rinkimines literatūras. Jos buvo pilna gatvėse, ir kiekvienas praeivis galėjo pasiimti jos nemokamai. Be to, daug kur ji buvo dalinama praeiviams.

Opozicijos spauda taip pat buvo išnešiojama po namus ir dalinama gatvėse, bet jos paruošimas nebuvo patrauklus. Tai buvo daugiausia ilgi straipsniai, parašyti akademinio stiliu. Tokio pobūdžio buvo ir vyskupų laiškas, skaitytas šventose. Iš viso katalikai didelio aktyvumo rinkimuose nepadarė. Dar pasyvesni buvo protestantai.

Jaunimas ir užsienis

Už koaliciją balsavo jaunimas, kuris, sulaukęs 18 metų am-

žiaus, pirmą kartą dalyvavo rinkimuose. Tokio jaunimo buvo milijonai. Jis augo socialdemokratų - liberalų valdžios metais, kai labai sustiprėjo socialistinės nuotaikos. Todėl nenustabu, kad savo balsus atidavė socialdemokratams.

Koalicijai padėjo ir užsienis. Prieš rinkimus kairiųjų radikalų rašytojui Boelliui buvo suteikta Nobelio premija. Maskva laimėjo simpatijas kaikiurių stambių pramoninkų, duodama užsakymus, siekiančius bilijonines sumas.

Opozicija buvo pasikvietusi talkon buvusį koalicijos ūkio ir finansų ministrį socialdemokratą Schillerį. Jo pareiškimai buvo skelbiami opozicijos spau-

doje, bet, matyt, plačiųjų masių nepasiekė, nes jos pasitenkina televizijos programomis.

Sie rinkimai buvo perankstyvi. Koalicija buvo valdžiusi tik tai trejus metus ir nespėjo įgyti masėms bei padaryti stambių klaidų. Be to, per tuos metus labai išpopuliarėjo kancleris W. Brandtas, ypač savo rytų politiką. Posūkis į Maskvą čia laikomas moderniu dalyku. Brandto konkurentas Barzelis dar nėra labai populiarus, o Straussas yra nuolat politinių priešų juodina masės.

Aplamai, šie rinkimai buvo kova dėl valdžios, nesiskaitant su priemonėmis. Ypač tai pasakytina apie koaliciją, kuri, be to, buvo geriau organizuota, aktyvesnė, orientuota į plačiasias mases.

P A D Ė K A**A+ A ALDONAI LAUGALIENEI**

staigiai mirus, reiškiamo nuoširdžią padėką visiems, kurie pagerbė mirusį: kunigui klebonui P. Ažubaliui už vakarines maldas, kun. J. Stoškevičiui už šv. Mišių auką ir palaidojimą, visiems pagerbusiems dalyvavimu laidotuvėse, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles prie jos karsto ir pareiškusiems užuojautas.

Visiems reiškiamo gilią, nuoširdžią padėką —

Laugalių šeimos
ir J. Dubinskas

A+ A**Juozui Valeškai**

mirus, žmonų ALEKSANDRA, sūnų EDVARDA bei kitus artimuosius skausmo valandose nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

J. A. Vanagai

S. A. Petraičiai
J. K. Kaknevičiai

Z. J. Klevinai
B. J. Akelaičiai

A+ A**Juozui Valeškai**

mirus, žmonų ALEKSANDRA, sūnų EDVARDA

liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame —

J. K. Ališauskai

A+ A**Feliksui Šiukšterui**

mirus, jo žmonų GERDA, dukrelę RŪTA, gimines bei artimuosius liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame —

Feliksas ir Marija Noreikos

A+ A**Feliksui Girdauskui**

mirus, valdybos nariui ZIGMUI GIRDAUSKUI ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo

valdyba ir tarnautojai

A+ A**Feliksui Girdauskui**

Čikagoje mirus, brolių ZIGMĄ GIRDAUSKĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

A. V. Grybai

M. K. Janeliūnai

E. A. Žemaitaičiai

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIRŲS KILIMAI • SĄLDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS**

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

(Bus daugiau)

P. LELIS

"T2" 45 nr. idėta trumpa žinutė: a.a. kun. Kazimieras Barauskas-Baras mirė lapkričio 5 d. Čikagoje, laikydamas pamaldas. Tai žymus pamokslininkas, redaktorius, visuomenininkas. Pastaruoju metu gyveno marijonų vienuolyne prie "Drago" Čikagoje ir redagavo religinį laikraštį "Laivas".

1915-1918 m. su K. Baru buvome vienoje gimnazijos klasėje ir kaip vienamečiui draugavome. Dėlto noriu kiek plačiau bent apie jo jaunystės metus parašyti. Apie jo vėlesnę veiklą nedaug ką galiu pridėti, nes nuo 1922 m., įstojus jam kunigų seminarijon, gal tik porą kartų buvome susitikę, kai jis važiuodamas atostogų į savo tėviškę (Žudžių k., Ramygalos valsč.) sustojo Panevėžyje.

1915 m. liepos mėn. vokiečiams okupavus Lietuvą, tų metų rugsėjo mėn. jau pradėjome mokslą naujai įsteigtoje gimnazijoje, kuri vadinosi "Realschule" (buvo prikalta tokia iškaba). "Saulės" dr-jos vardu ją įsteigė parapijų klebonai: kun. J. Stakauskas ir kun. J. Macijauskas. (Buvusi 7 kl. realinė mokykla su visais rusais evakuota Rusijon). Pradžioje visi dalykai buvo dėstomi rusų kalba, nes nebuvo lietuviškų vadovėlių ir daug mokinių iš miesto nesuprato lietuviškai. Tik nuo 1916 m. rudens pradėta viskas dėstyti lietuviškai. Tada gimnazijon įstojo daugiau mokinių iš kaimo, o miesto švėtimatčiai mokiniai (žydai, lenkai) jos nebelankė. K. Baras įstojo gimnazijon kiek vėliau už mane — jis įstojo į antrą klasę. Jis visada buvo gyvas, judrus ir smalsus, stengėsi viską sužinoti ir kur reikia — vadovauti. Mėgdavo skaityti knygas. Vieną rytą atėjęs į klasę pasakė, kad vokiečiai degina mokytojų seminarijos biblioteką ir kad galima iš ten pasiimti knygų kiek nori. Jo vadovaujami nuėjome koks 10 mokinių į seminarijos sodą, kur rusai belaisviai nešė maišuose knygas iš rūmų ir vertė į degančius knygų laužus. O tos knygos tokios gražios, su paauksuotomis raidėmis ant viršelių. Tai daugiausia rusų ir pasaulinių klasikų rinkiniai. Vokiečiai sargybinis nedraudė imti knygas, tad rusai belaisviai su malonumu krovė jas mums į glėbius. Tris dienas mūsų karavanas ėjo su knygomis. Prinešėm jų į gimnaziją ir į savo namus.

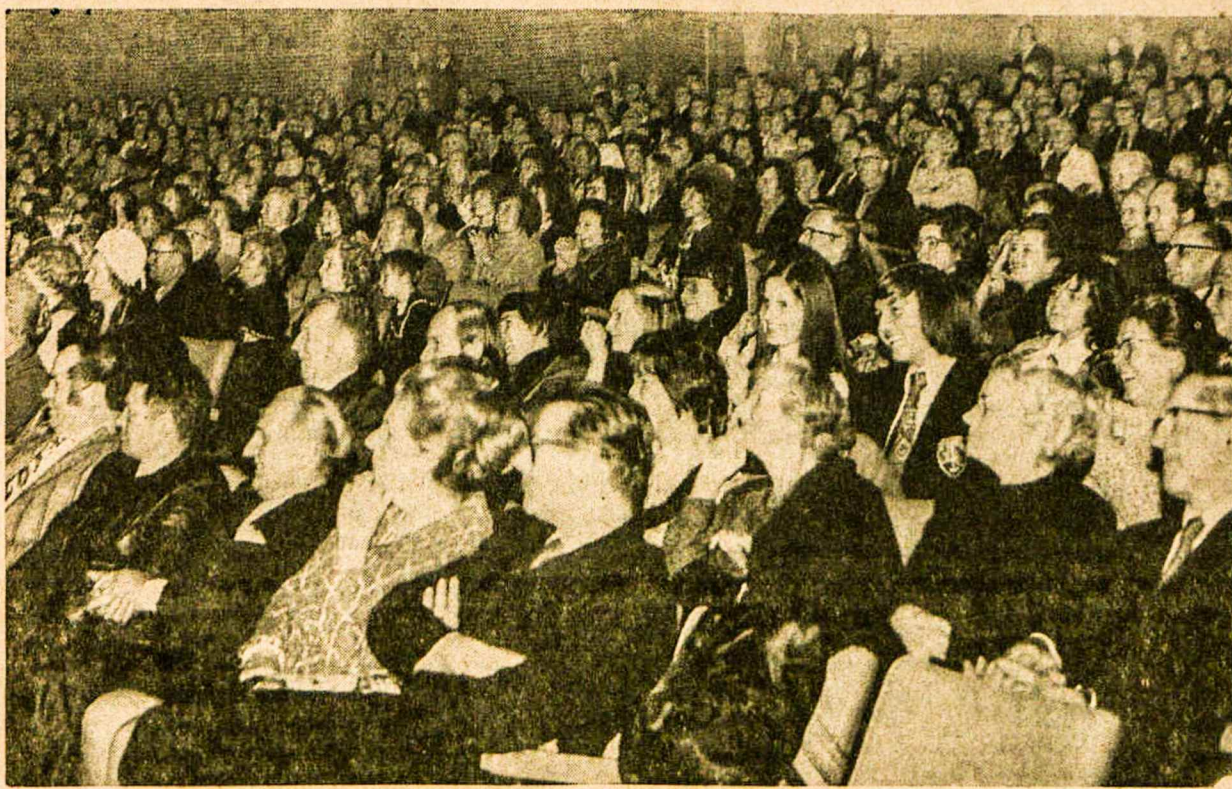
Kitą sykį Kaziukas pranešė, kad į Panevėžį atvažiuoja vokiečių vyr. vadas Hindenburgas ir naktį turgavietės aikštėje bus kariuomenės paradas. Nuėję į turgavietę matėme išrikiuotus kareivius su orkestrais, o visa gatvė stoties link apstatyta kareiviais, kurie rankose laikė degančius žibintus. Apie 11 v.v. atvažiavo į aikštę keli automobiliai, iš kurių išlipo senas feldmaršalas ir jo palyda. Apėjęs kareivių eiles ir pasisveikinęs su karininkais, jis nuėjo prie savo viešbučio, kur, stovėdamas ant šaligatvio, priėmė paradą. Pernakvojęs išvyko į Rygos frontą, kur vokiečiai buvo sulauktyti ištisus metus. Tada neturė-

jom nei skautų, nei sporto organizacijų, tik Baras beveik kasdien atėdavo ir išsivesdavo prie Nevėžio. Vieną kartą nuvedė į rusų belaisvių stovyklą, kur norėjom pasiteirauti, ar nėra lietuvių belaisvių, bet vokiečiai sargybinis mūsų neįleido.

Neatsimenu kuriais metais K. Baras išvyko iš gimnazijos, bet 1922 m. jis jau buvo kunigų seminarijoje, kurią baigė 1927 m. Nuo tų metų spaudoje dažnai tekdamo skaityti jo straipsnius visuomeniniams klausimais. Nuo 1938 m. jis buvo katalikų spaudos biuro direktorium, o nuo 1939 m. "Mūsų Laikraščio" redaktorium. Suredagavo knygą "Krikščionybė Lietuvoje", 1941-43 m. išleido knygas: "Bolševizmo siaubas Lietuvoje" ir "Tremtinio pergyvenimai". Tiek mano žinių apie jaunystės draugą a.a. kun. K. Barą.

Sia proga noriu priminti ir kitus klases draugus, kurie vėliau tapo kunigais, būtent: A. Benesevičius, A. Bausys, Ip. Račys, A. Misevičius ir Vl. Kupstas. Išskyrus Benesevičių, nė vienas jų iš anksto nesisakė, kad nori būti kunigais. Ypač mums buvo staigmena, kai Ip. Račys pasirinko dvasiško "stoną". Būdamas gimnazijoje, jis organizuodavo "robaksus" (šokių vakarėlius) ir kitokias linksmybes. 1919 m. Lietuvos kareiviai apsupo Racių butą ir mus visus robaksininkus nuvezė kometantūron, nes buvo karą stovis. Karo metu sutikau Racių Rozalimę, kur jis klebonavo. Su Benesevičium kiek idomesnė istorija. Su juo ir K. Baru nuo 1916 m. buvome vienoje klasėje. Benesevičius buvo kilęs iš vargšų šeimos ir tarnavo pas ūkininkus, bet labai norėjo būti kunigu. Tai buvo jo idealas. Prieš pat karą (1914 m.) jis susirado geriau apmokamą gizeio darbą Paliūniskio, Stočkaus, vandens malūne, bet svajonės apie kunigystę nepametė ir taupė pinigų mokslui. 1915 m., būdamas jau 25 metų amžiaus, bandė stoti į gimnazijos pirmąją klasę, bet dėl amžiaus nebuvo priimtas. Jis nenustojo vilties ir kreipėsi pagalbos pas kleboną kunigą Stakauską. Šis, kaip gimnazijos steigėjas, turėjo didelę įtaką ir, jam tarpininkaujant, Benesevičius buvo priimtas 1916 m. į II klasę. Jam mokslas sunkiai ėjosi, ypač sunku jam buvo su algebra ir geometrija. Mudu su Baru dažnai namuose jį tų dalykų pamokydavom. Siai taip baigė keturias klases, įstojo kunigų seminarijon ir ją baigęs tapo kunigu. Vėliau, po 20 metų, būdamas askrities inžinierium ir važinėdamas po apylinkes, viename bažnytkaimyje radau savo draugą. Jis džiaugėsi pasiekęs savo idealą.

Išskyrus kun. K. Barauską, kiti mano klases draugai kunigai toliau Panevėžio apskrities bažnytkaimių nenuėjo, bet jų iniašas kaimo žmonių švietimo, lietuviškos sąmonės bei kultūros kėlimo atžvilgiais yra labai reikšmingas. Imant paskirai, jie neiškilo, plačiau nepasižymėjo, bet savo misiją puikiai atliko.

Klevelando "Grandinėlės" koncertą Hamiltonė seka tūksantinė publika

Nuotr. J. Garlos

"Grandinėlės" viešnagė Kanadoje

KAZYS MILERIS

do" choro mergaičių pirm. stud. Kristina Parekštytė dėkoja "Grandinėlei" už gražų spektaklį, dėkoja vadovui L. Sagiui, o jo taktininkai A. Saginei įteikiama raudonų rožių puokštė.

Įvairūs talentai

Visur yra tautinių šokių grupių. Visos jos gražiai šoka ir savo vietovėse yra populiarios. Nėra sunkumų gauti šokėjų. Jaunimas šokius mėgsta. Tas pats jaunimas šoka ir "Grandinėlėje", bet čia jis visko turi daugiau nei kiti. Daugiau ne tik pačių šokėjų, bet ir vaizduotės, kūrybingumo, artistiško, įvairios aprangos ir tikriausiai daugiau noro dirbti bei tobulėti. Jis turi ir savo kapelą. Ji "Grandinėlei" būtina. Jos orkestras turi kažkokį charakteringą mūsų tautinių instrumentų muzikos atgarsį, nors pačiame orkestre jokių liaudies instrumentų nematyti. Jam būtų galima leisti atlikti ir atskirus muzikinius dalykėlius, ypač spektaklį pradedant, kai reikia nuteikti ir paruošti publiką būsimam šokiui. Grupėje yra keletas šokėjų, sugebantių daryti piruetes. Visos mergaitės scenoje grakščiai vaikščioja su tikru baletininkų kojos riešo išlenkimu. Greitas išsibėgėjimas sustabdomas lyg automatinį stabdžį, išlaikoma pusiausvyra visokiuose posūkiuose. Jei scenoje yra koks įtempimas, tai publika to neįsijaučia. Nepastebima, kad šokėjai rūpintusi ir galvotų apie atliekamas figūras.

Grupė turi daug ir vaidybos talentų, nes jų pasirodymuose įtampa nemažai humoristinių dalykėlių, ypač apeiginės vaidybos. Ši sykį scenoje matėm su grupe kelis šokius atliekanti ir

patį "Grandinėlės" vadovą L. Sagi. Man teko stebėti jį už scenos ribų. Jis ir tada šoka: papsi burna, kilnojasi ant pečių švaras, judina kojas, vieną pakeisdamas kita. Kai jo kūno nėra scenoje, ten sklendo jo dvasija, kuri dinamiškai sukasi 60 jaunuolių kojoms.

"Grandinėlei" žiurovų netrūksta

Mūsų visokių renginių skelbimai dažnai apeliuoja į patriotinius jausmus: tas ir tas rengiamas, ateik, turime remti lietuvišką veiklą. Ejo žmonės, kod įsitinko, kad dažnai meninių programų organizatoriai nieko meniško nebeduoda. Visos tos meninės programos būna dažnai ant greituojų sumestas dalykas. Nebeduodami geros programos, ir vakarus begalime prisivilioti tik šokių mėgėjus. Dėl tėvynės meilės žmogaus į šokius nepriviliosi. Reikia ką nors duoti, kad žmonės eitų ir kad ne iš mandagumo plotų. Meninės programoms reikia ne tiek kiekybės, kiek kokybės. Per daug skubama su premjeromis, visokiomis didelėmis sukačtimis, kurios labai imponuojančiai praeina. Žmonijų domėjimasis renginiu, dalyvavimas jame pasako viską. Nefrūko žmonių "Grandinėlėje", netrūktų jų, jei tai būtų ir kitas gero meninio lygio parengimas. "Grandinėlė" Hamiltonė matėme jau antrą kartą. Manau, kad ir kita sykį jiems čia atvykus vėl visi eisime. Kažin ar yra kokios galimybės "Grandinėlei" nuvykti į Lietuvą ir duoti tokį spektaklį Kauno ir Vilniaus lietuviams? Juk čia yra tikrai šokis. Ten mūsų tautiečiai pamatytų, kad ir čia mes esame tautiškai stiprūs, kūrybingi ir nestokuojame visokių talentų.

Jaunuolis, sukėlęs audrą Kaune

(Atkelta iš 1-mo psl.)

piktinimą išreiškė organizuota eisena į miestą. Tūkstantinė organizuoto jaunimo minia rikiuotose eilėse žygiavo, skanduo-

dami: "Į miesto sodą, į miesto sodą", "Romas žuvo už Lietuvos laisvę!" Jaunimas, peržygiavęs Viljampolės tiltą, pasidalino į dvi sroves: viena pasuko į Poželos (buv. Lukšio) gatvę, kiti nužygiavo Valančiaus ir Vilniaus gatvėmis, vis skanduodami mininės šūkius. Laisvės alėjoje abidvi jaunimo srovės susiliejo į bendrą upę, plaukiančią Milicijos rūmų kryptimi (Donelaičio — Laisvės alėjos gatvių kampas). Pasirodžiusiam milicijos karininkui buvo pateiktas klausimas, kodėl savivališkai pakeista laidotuvių valanda, nevykdamas susitarimo. Kitos dvi jaunimo delegacijos nuvyko į Kauno vykdantį komitetą ir į Kauno kompartijos centrinį komitetą. Po to jaunimo gretos pasuko atgal Miesto sodo kryptimi, skandamos: "Melagiai, melagiai!", "Romas žuvo už Lietuvos laisvę!" Nuo buv. Igluos bažnyčios iki miesto sodo ir toliau Laisvės alėja buvo pilna jaunimo ir jam prijauniančių. Tūkstantinės minios niekas negalėjo sustabdyti. Uniformuotos milicijos, saugumiečių ir draugovinku voros buvo bejėgės savo grandinėmis minią atlaikyti. Miesto sode, Romo Kalantos susidėginimo vietoje, įvyko studentijos mitingas, kur buvo pasakytos kalbos apie R. Kalantos žuvimą už Lietuvos laisvę. Milicija, nors ir nebuvo galėtinga jaunimui bei pašaliniamis praeiviais savo "bananais", buvo persilpną suvaldyti itin žiauria jaunimo srove. Ji vargo ištisa naktį iš euežės 18 į 19 d. Romo susidėginimo vieta Miesto sode pasipuošė gėlėmis ir vainikais.

Kovos su milicija

Gegužės 19 vidurdienį vėl gatvės užliūdo jaunimas. Susirinko apie 3000 ar daugiau. Lietuviškosios jaunuomenės gretos

se žygiavo Latvijos ir Estijos jaunimo bei studentijos atstovai. Milicijos pareigūnai ir draugovinkai savo jėgomis jau nebepasitikėjo. Apie 14 v. Laisvės alėjoje, prie miesto sodo, pasirodė taip pat "bananais" ginkluotos kareivių gretos. Su jaunimu jie kovoję ne tik "bananais", bet ir savo kariškų diržų sagtimis. Abi dienas ėjo "rankinės" kovos. Vietoje durtuvų buvo vartojami "bananai" ir kumščiai. Kovingėsi jaunuoliai buvo sulaikomi, kemsami į duoną ir mėšą vežiojamieji dengtus sunkvežimius. Vieni buvo vežami į Milicijos rūmų požemius, kiti net į Pravienskių darbo stovyklą. Kauno mieste apie vidurdienį buvo sulaukytas autobusų ir troleibusų judėjimas, kuris tik vakarop vėl pajudėjo. Kiek per tas dvi kovų dienas buvo jaunimo sužeista ar suimta, sunku spėti. Buvo pasklidusios kalbos, kad sumiuntų skaičius siekia apie 500 ar daugiau. Buvo patekę ir kaikiurių valdžios pareigūnų sūnūs bei dukros, bet apie tai viešumoje "mirties ty-la". Dalis sulaikytų buvo paleisti, kiti — laukia teismo sprendimo.

Rusų siautėjimas

Demonstracijos įsietino rusus. Prasidėjo valymai partijoj ir visose Lietuvos institucijose. Aštuoni jaunuoliai nuteisti, bet tikslai tie, kurie prisipažino prie "chuliganizmo" ir apgailėjo savo išsišokimus. Kiti tebėra tardomi. Direktoriai tų mokyklų, kurių mokiniai dalyvavo demonstracijose, pakeičiami rusais. Vilniuje ir Kaune sustabdytas naujai atvykstančių lietuvių registravimas. Atvyksta daug rusų gyventojų, nors būtų labai trūksta. Jie visi registruojami, o lietuvių gali būti registruojama tik ketvirtadalis. Įsietino rusus ir vienos jų ekskursijos autobuso apmėtymas akmenimis prie Igluos šventovės Kaune. Rusijoj pasklido gandas, kad į Lietuvą važiuoti pavojinga.

Vedybos aprašomos, skyrybos nutylimos

AL. GIMANTAS

Jau nepirmą kartą tenka prabilti mūsų spaudoje šiuo klausimu. Reikalams negėrėjant, tenka ir vėl grįžti prie tos pačios temos. Tai mūsų dorinis lygis ir bendrieji su tuo susiję nusiėikimai. Tema labai jautri. Ją nagrinėjant, tenka būti itin atsargiu ir stengtis rūpestingai rinkti kiekvieną žodį. Savotiški nenormalumai aplinkos gyvenime, papročiuose ir "naujosios moralės" propaguotojų nuolatinis, platus, garsus šauksmas nelieka be atgarsio ir mūsų tarpe, nors yra manančių, kad lietuvių tai visiškai neličia. Atseit, mes esame augštos moralės, principų žmonės, atsparūs betkuriai neigiamai įtakai. Būtų malonu, jei tai būtų tiesa. Deja, apsižvalgius aplink, patyrus iš pažįstamų lūpų, kas ir kaip vyksta kitur, sunku tikėti, kad mes dorinė srityje išliekame šviesiais švyturiais.

Zinome, girdime ir matome, kad tiek jaunesnėji kartoj, tiek ir vyresniųjų tarpe esama reiškinii, kurie dabar yra toleruojami, praktikuojami. Prieš 20 metų apie tai išgirdus, būtų ir piktinamasi ir smerkiama. Šiandien tai priimama kaip visai normalų reiškinį, per daug nesiėebint, nes tai esąs šios dienos dvasios ir tempo reikalavimas, tarytum tai, kas buvo bloga, staiga tapo gera.

Labai pagausėjo skyrybos jaunesniųjų tarpe. Laikraščiai pilni nuotraukų ir vestuvių aprašymų, bet niekur nerašoma, kad tos ar kitos šeimos po metų, dvejų ar trejų jau nebėra — iširo. Šis autorius žino atvejų, kai susituokę bendrai išgyveno nedaugiau 5 dienų! Neistikimybės reiškiniai matomi ne vien jaunesniųjų tarpe, bet ir vyresniųjų, žymiai ilgiau kartu išgyvenusiu. Kūdikii laukiančių ir prie altoriaus žengiančių jaunų nuotakų skaičius lyg ir sumažėjęs, bet, jei tikėti vienos vidurinės kartos motinos teigimu, tai įvyko tik dėlto, kad piliulė tapo ir įprasta, ir patikima gimimų kontrolės forma.

Kitu atveju dukra skundėsi motinai, esą norint rimtai draugauti su vienu ar kitu vyruku, tuoj pat iškyla ir "meilės įrody-mo" klausimas. Tas pats su jos draugėmis, tas pats ir su ja. Jei "neįrodysi", grėčiausiai, nustos draugo kitos mergaitės są-

gaitės, kuri linkusi rizikuoti... Konkurencija tarp merginų rasti sau tinkamą ir patinkamą vyrą netaip jau maža. Nebūtina skaiton, kuri linkusi rizikuoti... Įvairius suaugusių žmonių žaidimus prasimano ir ilgėliau vedusios poros, turinčios net ir paaugusius vaikus. Esą, viskas nusibode, rutina tapę, niekas nevilioja, niekas nepatrauklu. Tad siekiama bandyti, įieškoti, eksperimentuoti. Pasitelkiama įvairi garsinė, vaizdinė, juslinė ir kitokia medžiaga. Nevengiama kraštutinumai, nesibaidoma priemonių. Persisotinus duona ir žaidimais, kas dar lieka?

Kaikurie čia paminėti pavyzdžiai sąmoningai nebuvo nei detalizuoti, nei konkretizuoti. Taipgi šiuo rašiniu nenorima mesti šešėlį ar įtarimą visam mūsų jaunimui. Teigiamų, augštos moralės pavyzdžių dar, dėkui dangui, turime apšiai. Bet dažnėjantys atvejai verčia susirūpinti, nepraleisti negirdomis. Juk ir pats sveikiausias kūnas, kaikiurių aplinkybių saistomas, neišvengia rimtesnių susirgimų. Profilaktinė medicina tad ir padeda žmogui likti sveikam kūnu ir siela. Antidorių mikrobu aplink mus išbarstyta gausiai. Užsikrėtimas lengvas. Matant pavojų, lengviau ir apsigauti. Nuolatinis budrumas gali čia daug padėti.

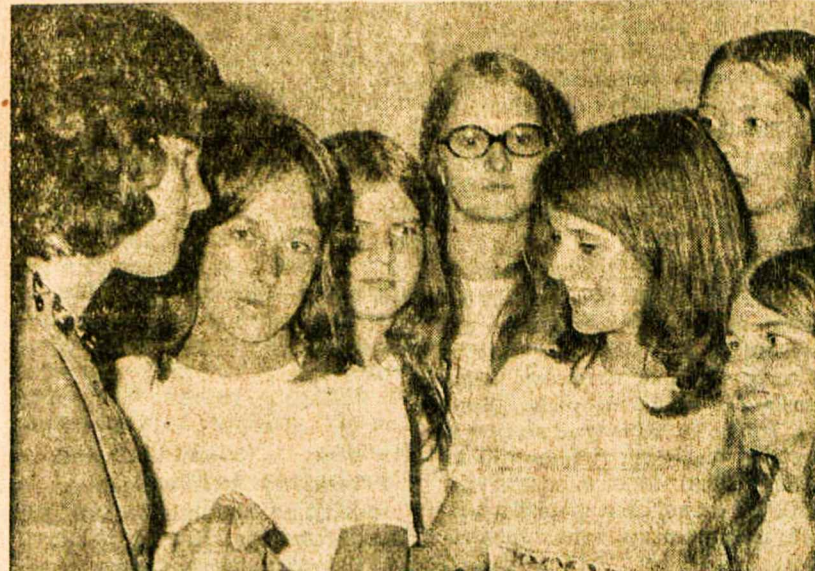
PRANESIMAS APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumazina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmas, įvykdo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsėsi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms cėlėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

Hamiltono "Aido" choristės klausinėja P. Amerikos lietuvių Toronto užbaigiant jaunimo kongresą

Nuotr. S. Dabkaus

A+A

Feliksui Girdauskui

Čikagoje mirus, broliui ZIGMUI GIRDAUSKUI su šeima Toronte, seseriai KAZIMIERAI KASPARAI-TIENEI su šeima Lietuvoje bei jų giminėms reikiame gilią užuojautą —

I. A. Pūkai

Pr. Bacevičius

Pr. Kėvalaitis

E. A. Kuraičiai

(St. Catharines)

J. J. Šarūnai

A+A

Feliksui Girdauskui

mirus, broli ZIGMĄ GIRDAUSKĄ ir šeimą nuosirdžiai užjaučiame —

B. M. Žėkai

E. G. Dubininkai

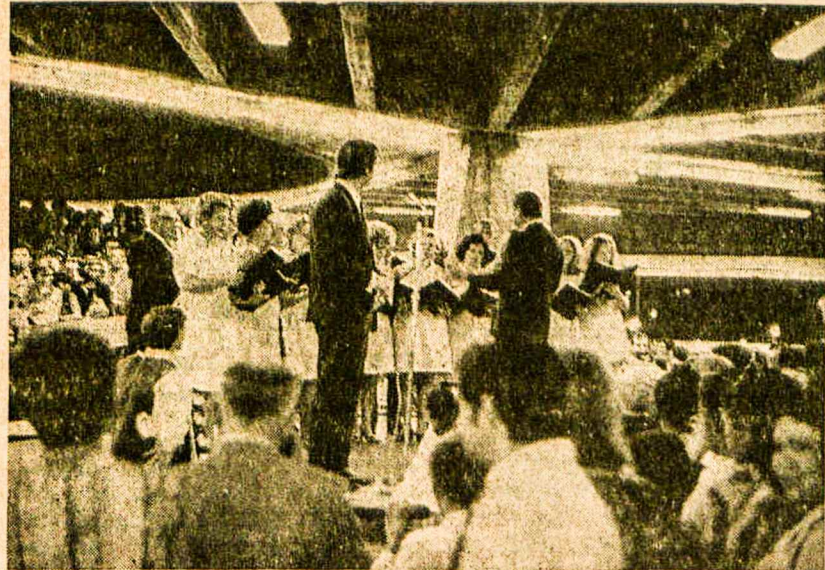
S. A. Kavaliauskai

M. E. Zabulioniai

A+A

Feliksui Šiukšterui

mirus, jo žmonai GERDAI, dukrelei ir artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime —
Petras ir Aida Misevičiai

Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras dainuoja Sao Paulo mieste Brazilijoje baltiečių parodą užbaigiant 1972. X. 22 Rooseveltto aikštėje. Koncerto klaseis 1500 asmenų. Dirigavo Vyt. Tatarūnas. Jo kairėje — pranešėjas J. Sermukšnis

Nuotr. A. Saulaičio

Viešėdami Čikagoje,

neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629.

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelės gntaro išdirbinių pasirinkimas.

RENGIATĖS VESTI?

Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite.

Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY,

29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRE L. PURENIENE

Lapkričio 17 d. Kaune mirė advokatė Liuda Purėnienė-Vienožinskaitė, buvusi žymi socialdemokratų veikėja, 1922-26 m. seimų atstovė, dirbusi ekonominėse ir teisinių komisijose. Velionė buvo gimusi 1887 m., baigusi Mintaujos gimnaziją, Petrapilio universiteto teisės fakultetą. 1911-14 m. priklausė Petrapilio slaptai lietuvių studentų draugijai ir socialdemokratų rateliui, 1917 m. dalyvavo Petrapilio lietuvių seime. Nepriklausomoje Lietuvoje dažnai be atlyginimo būdavo gynėja politinėse bylose, bendradarbiavo socialdemokratų spaudoje, dalyvavo jos leidimuose. Trumpą nekrologą "Tiesoje" paskelbė ne oficialūs kompartijos slugsniai, bet tik grupė draugų.

CILĖJE IR PERU

"Tiesos" lapkričio 21 d. laidoje savo išpušius iš tarptautinės Santiago mugės pasakoja ministerių tarybos pirmininko I. pavaduotojas Ksaveras Kairys. Sovietų Sąjungos paviljone savo skyrių turėjo ir okupuota Lietuva. Meninė programa atliko Vilniaus operos sol. V. Noreika, sol. N. Ambrazaitė, pianistė Z. Norėikienė ir grupė "Lietuvos" ansamblio narių. Lietuvos laimėjimus sovietinės okupacijos propagavė K. Kairys. Koncertai ir propagandiniai pareiškimai, dažniausiai sujungti su Sovietų Sąjungos penkiadesimtmečio, Cilės ir Sovietų Sąjungos kultūros instituto buvo surengti Santiago ir kitose Cilės vietovėse. Skulptoriaus I. Zuklio sukurtą Igno Domeikos barelją, išstatytą parodoje, vėliau Santiago universitetui perdavė L. Šepetys. A. Laurinčiukas ir J. Greičiūnienė. Velionis I. Domeika yra dirbęs šiose universitetėse ir daug pasitarnavęs mineralogijos mokslui. Iš Cilės menininkai su partietėmis buvo užsukę į Peru sostinę Lima, kur viešnage organizavo Peru ir Sovietų Sąjungos kultūrinių ryšių draugiją. Šiuose renginiuose, be paties K. Kairio, kalbėjo vilniškės kompartijos centrinio komiteto sekr. R. Songaila, skyrėjas vedėjo pavaduotojas J. Rusenka, užsienio ryšių skyrėjas vedėjas F. Strumila. Valsybienei leidvyklai "Kimantui" Santiago buvo įteikta A. Sniečkaus propagandinė knyga ispanų kalba "Sovietinė Lietuva klestėjimo keliu".

SPORTININKO SUKAKTIS

Amžiaus 60 metų sukaiktis proga pamėžiečiai pagerbė žymųjį stalo tenisininką Vilių Variakojį, kuris dabar yra Pavenžio miesto kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininkas. Sukaktuvinius jau 1936-39 m. buvo Lietuvos stalo teniso rinktinės nariu ir atstovavo Lietuvai pasaulinėse pirmenybėse. Jis taipgi yra buvęs daugkarūtinis Lietuvos stalo teniso čempionu prieš kariniais ir pokariniais metais, o 1950 m. iškėlė stipriausius Sovietų Sąjungos stalo tenisininkus. Nemažesni V. Variakojio nuopelnai ir krepsiniui, nes 1937-40 m. jis buvo Lietuvos rinktinės žaidėjas. Pokario metais jis treniravo ir stalo tenisininkus, ir krepsininkus, ugdydamas naujajį atžalyną.

GIRTAVIMO REZULTATAI

Vanda Bogušienė "Tiesos" 268 nr. aprašo Vilniuje vykusį Vytauto Samochino teismą, kuris jam paskyrė 10 metų kėlimą už draugo Algio Benadursko nudūrimą peiliu. Minėtieji jaunuoliai dirbo prie statybų ir įpratę girtuokliauti. Nelaimės dieną V. Samochinas, A. Benadurskas ir J. Levčenka darbovietėn atėjo jau pusryčių metu paragavę vyno. Jiem rūjo ne darbas, bet "gera nuotaika", kuria susidomėjo ir kiti darbininkai. Darbo metu vaišės buvo tešamos V. Samochino kambarjėje. V. Bogušienė rašo: "Visi gerokai įkaito. Emė lošti kortomis, susiginėjo. Gintė nutraukė užėjus darbininkas Aleksas Paulavičius. Pamatęs tūsiąją butelį, jis tylėdamas padėjo du rublius, ir Rakovskis vėl subėgėjo į savo kambarį naminės. Išstūtinė dar vieną butelį, visi buvo stipriai apsaigę. Tada Vytas su Algiumi ėmė bandyti rankų stiprumą, vėl kilo ginčas. Jis augo, plėtėsi, vyrai griebsi už krūtinę ir ne juokais. Kiti gal kiek ir ramino įsikarščiusius, bet — jų sąskaitos, tesizino... Vito Samochino rankoje atsirado peilis. Paskui Algis Benadurskas griebsi už kaklo ir išbėgo pro duris. Vytas,

SAULT STE. MARIE, ONTARIO

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo proga apyl. valdyba lapkričio 18 d. ukrainiečių salėje su ruošė šokių vakarą su bufetu ir loterija. Jokios kitokios programos nebuvo, nes vietiniai paskaitininkai yra tautiečiams gerokai nusibode. Gi klausyti paskaitos svetima, nesu prantama kalba visai neįdomu būtų svečiams svetimtaučiams, kurie dažnokai sudaro apie pusę pobūvio dalyvių. Patį svarbiausias šio linksmai praėjusio šokių vakaro bruožas buvo tas, kad sustabdžius muziką besilinksminantieji svečiai buvo pakviesti pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę karius ir partizanų tylos minutę.

A. A. MARTYNO PAREIGOS vienerių metų mirties sukaiktuvį proga našlė Jadvyga Pareigienė lapkričio 12 d. Sv. Veronikos bažnyčioje už prašė iškilmingas Mišias, po kurių susirinkusieji buvo pakviesti pietums. Velionis mūsų kolonijof buvo žinomas kaip malonus bei pavyzdinis

pamatęs ant savo rankų kraują, atlyžo, puolė į virtuvę ir, pravėręs langą, žiūrėjo, kur bėgs Algis. Šis svirduliuodamas bėgo kiemu, šaukdamas meistrą, paskui kažkaip staiga grįžtelėjo, ištiesė rankas ir parkrito. Kai atvėso sugėrovai, Algio jau nebebuvo. Tai įvyko darbo diena, prieš pietus... Šis epizodas liudija menką darbo drausmę ir jos labai liūdnus rezultatus.

VILNIUJE IR PALANGOJE

Danutė Kadziulytė "Tiesos" 244 nr. "Dienos Aiduose" dar kartą bando atkreipti dėmesį į vardus architektūrinuose paminkluose ir netgi senojoje Vilniaus katedroje: "Žiūrėk, vieną dieną ir apsimuturiuoja pastolių tinklu kuris nors architektūros paminklas. Kartais net atrodo, kad per dažni tie remontai, tie dažymai, perdažymai. Bet anądien pavėgliau atidžiau į Paveikslų galeriją, ir savo akimis tikėti nesinori. Sienos ne tik dėmėtos. Jos išdraskytos, išbraizytos, išpašytos. Kokių tik pėdsakų nepalikę, siekiant amžinybės, įtvirtinant jausmus. Vieni tik vardus išbraižo, matematiniiais ženklais apiforminė. Kiti aštrių paltgaliu kuo tiksliau pasirašo — tarytum pamonomoj kngutėje. Dar kiti miela veidą nutapo. Ypač išsiskiria tame margumyne mėlynais dažais nutepiota ilgakaklė, plaukais apsiskleidusi Liole. Tikriausiai tam, kuris piešė, jinau prilygo Nefertiti, jei, nieko nebedamas, šitokio darbo ėmėsi. Taigi ir dengia tuos margus sluoksnius dažytojai, kol kitos panašios žymės vėl sienų nesudaro. Sunku įsivaizduoti šitokių polėkį gremžti tinkle. Tikriausiai tie žmonės nesitveria savy, kol ko nors nesugadina. Tikriausiai jie savo vardus danguje išrašytų. Deja, dangaus nepasiekia. Tada ir kimba į sienas ar piaustu medžių kamienus. Šią vasarą kažkokia pora įsigudrino Nidos didiosios kopos šlaite iš tolo matomas raides koksom išminti, savo vardus visiems paskelbti..." Šiaulietė M. Kleibienė "Komjaunimo Tiesos" 226 nr. panašų pastabų pateikia iš Palangos, kur ne tik vardais, ženklais, bet ir keiksmazodžiais jau išmarginti netaišiai atstatyto jūros tilto turėklai. Peilais sudarytas ir ažuolinis rastas, skirtas miškininkui M. Daunotui, kuris pirmasis pradėjo rūpintis koky apsauga. Net ir šio kuklaus paminklo neaplenkė vandalų peiliai.

ANYKŠČIŲ "SILELIS"

Anykščių poilsio namai "Šilelis" veiklos sezona užbaigė spalio 1 d. Vyt. Bagdono pranešimu "Komjaunimo Tiesos" lapkričio 11 d. laidoje, iki to laiko buvo susilaukta beveik 5.000 poilsiautojų iš Maskvos, Leningrado, Astrachanės, Minsko, Vilniaus, Kauno ir kitų miestų. V. Bagdonas nepateikia smulkesnių duomenų — poilsiautojų neskirto pagal tautybę. Iš suminėty miestų bėgti atrodo, kad Anykščiais bei jų gražiąja gamta jau spėjo susidomėti rusai ir gudai.

JIESIOS TVENKINYS

Vandens ūkio projektavimo institutas jau paruošė pro Kauna tekančios Jiesios upės vandens reguliavimo projekta. Potvynių vandens sutelks "mažoji jūra", specialus tvenkinys, kurio vandens atsargos bus panaudotos aplinkinių kolchozų žemėms laistyti. Tvenkinio vandeniui drėkinami plotai sieks apie 650 ha. Pirmiausia drėkinimo sistema bus įvesta "Aušros" kolchozo kultūrinėse gamylose.

PIVONIJOS RAJONAS

Kairijame Šventosios krante jau planuojamas naujas Pivonijos rajonas Ukmergės miestui. Jame numatoma apgyvendinti 12.000 ukmergiškių. Šį rudenį ten buvo pastatyta vidurinė mokykla 1.392 mokiniams, turinti erdvas klases, kabinetus, sporto sales, dvi valgyklas ir 160 vietų bendrabutį. Tai pirmasis pastatas naujajame Pivonijos rajone. Dabar Ukmergė jau turi keturias dielines vidurines mokyklas, vieną vakarinę. Taigi, iš viso yra penkios gimnazijos tipo mokyklos. A. Prokupas "Tiesos" 249 nr. paskelbtame telefoniniame pranešime taipgi mini mechanizatorius ruošiantį technikumą, profesinę techniką, vaikų sporto ir muzikos mokyklas. 1970 m. statistikos duomenimis, Ukmergė turėjo 21.600 gyventojų, kurių skaičius dabar turbūt jau priartėjęs prie 25.000. V. Kst.

gas tautietis ir bendruomenininkas. Jo giliai tebeliūdinti našlė Jadvyga pridėjo jam žinti jį Kanados Lietuvių Fonde \$100 auka.

ARTEJANT KALEDOMS ir N. Metams, kai kurie mūsų kolonijos tautiečiai sakosi nerąšysią šventinių sveikinimų, ypač vietiniams, kuriuos galima pasveikinti telefonu ar apilankyti. Gi su toliau gyvenančiais giminėmis ar draugais vistiek susirašinėjama. Laišką tokiems bus daug įdomiau gauti, negu šablonišką atviruką. Kiekvienas matome spaudoje paskelbtas įvairiems lietuviškiems reikalams aukas vietoje šventinių sveikinimų. Tokių, laiką bei pinigų taupantiųjų, gretos vis didėja. Artejančių šv. Kalėdų ir 1973-ųjų N. Metų proga palinkėsimė mūsų kolonijos tautiečiams geros nuotaikos bei šviesesnių vilčių nesėnantis ateities, o ypač nepamiršti lietuviškos kilmės uždėtų pareigų.

Korespondentas

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras savo metiniame koncerte atlieka "Ūdrinio dainą" iš "Pilėnų" operos. Solistas — A. Keblys, dirigentė — M. Roch

LONDON, ONTARIO

PERDAUG UŽSIENIEČIŲ... Lapkričio 26 d. Centennial pastate įvyko tautybų pasirodymas, žinomas "Holiday Festival" vardu. Dalyvavo beveik visos Londone esančios tautybės — 32 grupės, išskyrus anglus, kurie niekada nedalyvauja... iš principo. Programą atliko lenkų "Wawel" ansamblis iš St. Catharines ir visada publikos audringais plojimai sutinkamas ukrainiečių ansamblis "Kalya" iš Toronto. Žiūrovų prisirinko pilna salė — 1900. Lietuvių kepinių vėl pateko į televizijos žinių programą, greta vienos kitos tautybės. "The London Free Press" dienraštis festivalį pavadino mažytėmis Jungtinėmis Tautomis ir pabrėžė šio renginio organizatoriaus — London Folk Arts Council pirmininkės Pegi Walden džiaugsmą, kad ir buvę didžiausi priešai čia surado bendrą kalbą ir draugiškos dviasios visi karti sugėba dirbti kultūrinį darbą. Bet... su šypsena suminėjo ir vieną išmintį. Renginiui pasibaigus, prie jos prisitartinio viena vyresnio amžiaus moteris ir pareiškė: "Tai labai graži proga. Bet čia yra labai daug užsieniečių..."

ONA RATKEVICIENE, atvykusi į "Holiday Festival", nukrito nuo laiptų ir susilaužė šlaunikaulį. Vyresnio amžiaus žmogul nelengvai pakeliamą operaciją dar labiau pasunkino pasireiškę širdies negalavimai. Ji yra Sv. Juozapo ligoninėje, bet kol kas jos dar negalima lankyti, nes yra griežtoje medicinos personalo priežiūroje. O. Ratkevičienė, kol sveikata leido, labai nuosirdžiai talkino lietuviškai veiklai šavo darbu, aukomis ir viskuo, kuo tik galėjo. Tegul Augšėjausias suteikia jai jėgų šiai krizę nugalėti ir greit pasveikti. D. E.

NAUJŲ METŲ sutikimo balius rengiamas gražioje The Great Hall patalpoje Londono Holiday Inn South, Wellington gatvėje (įvažiuojant Londonan nuo 401 plento). Šis N. Metų sutikimas bus su pilna šilta vakariene, vynu, šampanu vidurnaktį, su programa, atliekama Londono studentų kvarteto "Rasa", ir jaunu svečių Almu Kuolu iš Toronto. Rengia apylinkės valdyba Londono ir kaimyninių apylinkių (kurios oficialių sutikimų nerengia) lietuviams be jokio pelno. Kaina — \$12.50 asmeniui, \$11.00 studentui. Klubų, turinčių savas sales, nariai moka \$35 ir daugiau porai. Viso vakaro ir nakties

Mano 70-tojo gimtadienio proga, š.m. lapkričio 20 dieną, mane sergantį aplankiusiems, sveikinusiems bei dovanas įteikiusiems broliams šauliams reiškiu nuosirdžiausią padėką.

Marcijonas Juodis

HAMILTON

UZKANDŽIAI. Gruodžio 10 d. baigiasi prieškalėdinės kolektoacijos. Po kiekvienų Mišių Jaunimo Centro salėje bus tortų bei pyragų išpardavimas ir šilti pietūs. Bus galima gauti cepelinų, balandėlių ir dešrelių su kopūstais. Bus ir daiktinės loterijos traukimas 12 v. Dėkoma aukojusiems gerus laimėjimus: E. Steibleniui už paveikslą, A. Pilipaičiui, Knights TV ir radio krautuvės savininkui, už elektrinį maišytuvą ir ateitininkams sėndraugiams už radiją.

Hamiltono ateitininkai

LAIMES RATA ruošia Žuklautojų ir Medžiotojų "Giedraičio" Klubas gruodžio 16, šeštadienį, lietuvių parapijos salėje. Pradžią — 6 v. Bus galima laimėti kalakutų, dešrų, anglišky stekų ir kt. Įvairūs gerimai, kavutė. Valdyba

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"	
830 Main St. East, tel. 544-7125	
Darbo valandos:	
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.
Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.	
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduoame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas.	
Kapitalas — virš \$3,800,000	

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai

Skanešiai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

St. Catharines, Ont.

Lietuvos kariuomenės sukaiktis minėjime vietinių tautiečių salėje buvo mažiau, negu svečių. Jų buvo iš Buffalo ir Toronto. Svečiai veteranai ir šauliai iš Hamiltono ir Toronto dalyvavo su savo vėliavomis. Paskaitą skaitė savanoris-kūrėjas A. Sukys. Meninę dalį atliko Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, kurio dainavimas buvo tikrai gerio lygio, puikiai parinktas dainų repertuaras. Programą gražiai pranešinėjo S. Zubrickienė, pati padeklamuvi porą elitrėsių. Linksmoji dalis prabėgo greitai, pakiliojo nuotaikoj. Sekmadienį įvyko iškilmingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Ypatingai gražų pamokslą pasakė kun. Juvenalis Liauba, OFM. Prie laisvės paminklo vienuolyno sodelyje buvo padėta gėlių. Čia žodį tarė vienas savanoris kūrėjas iš Niagara Falls.

JOHN MARTIN kandidatūra į miesto burmistrus laikosi tvirtai. Plati ir gera organizacija. Padeda ir lietuviui. Jie surinko tam nemažą pinigų. Mums, žinoma, geras kiekvienas burmistras, bet geriausias tas, kuris stovi arčiausiai lietuvių. Pirmą kartą šio miesto istorijoje J. Martin išleido rinkiminius lapelius ir lietuvių kalba. Malonu jausti šiam miestie ir "Lithuanian Power". Mūsų visų vieningumas šiuo atveju yra pasigėrėtinas.

"STANDARDE" vėl tapo atspausdintas vieno lietuvių rašiny, išdėstęs prieštastis liberalų partijos pralaimėjimo. Primitinio premjero Trudeau keliuose Sov. Sąjungon, kur nuvežė daug komplimentų, bet atsisakė kalbėtis pavergtųjų tautų reikalais. Nurodyta, kad ponis Trudeau grįžo iš Sov. Sąjungos kolchozinkinės drabužiuvės ir su pasididžiavimu nusi fotografavo. Šiuo atžvilgiu jie neatstovė visiem Kanados piliečiams. Gale išreikišta nuomonė, kad ateityje už totalistinio režimo gerbėjus balsuos tik radikalai. Kor.

KALĖDŲ EGLUTĖ vaikams bus gruodžio 17 d. vienuolyno patalpoje, 75 Rolls Ave. Programą atliks mokyklinio amžiaus vaikai, vadovaujami St. Zubrickienės. Rengia apylinkės valdyba ir kviečia visas šeimas dalyvauti. Kalėdų senelis gausiai apdovanos vaikukus.

VASARIO 16 MINĖJIMAS bus 1973 m. vasario 17 d. slovakų salėje. Salė ir orkestras jau užsakyti. Dėl programos dar tariamasi. Rengia apylinkės valdyba.

SIŲ METU JONINĖS rengėjams nebuvo pelnings. Susidariusi nuostolį — arti \$100 — padengė Juozas Paukštys. Jau neįpirma kartą jis stambesne auka paremia tautinius reikalus. Skautų rėmėjų komitetas jam nuosirdžiai dėkoja.

ATOSTOGOS. A. J. Ališauskai savo atostogas praleido Bahamy salose ir Floridoje. A. Lukas išvyko Floridon. Žada grįžti 1973 m. balandžio mėnesį.

KOSTŲ JONUSUI surengtos pagerbtuvės 70 m. amžiaus proga p. Polgrimų bute. Sukaktuviniams dalyvauja įvairiose lietuvių organizacijose, tad jo pasveikinti susirinko gausus būrys veikėjų, būtiųjų ir giminių. Buvo atvykęs iš Čikagos ir jo sūnus su žmona. Gauta nemažai sveikinimų ir raštu. DL

Užbaigus jaunimo kongresą Toronte: "Sudiev, širdele, išvažiuojam..." Nuotr. S. Bakaus

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

"DRAUGO" PRANESIMU, JAV LB centro valdyba yra gavusi žinią, kad 1974 m. "Radio Liberty" pradės transliuoti lietuviškas, latviškas ir estiškas radijo laidas sovietų okupuotam Baltijui. Transliacijoms jau yra numatyta \$400.000 samata JAV valstybės departamente, bet ją turės peržiūrėti ir patvirtinti augstieji departamento pareigūnai. "Radio Liberty" ir "Radio Free Europe" transliacijų įvedimu lietuvių bei kitų baltiečių kalbomis rūpinasi JAV LB centro valdybos narė Aušra Mačiulaitytė-Zerr.

KLEVELANDO "DIRVA" paskelbė 1971 m. į JAV iš okupuotos Lietuvos atvykusio sol. Vidimanto Valatkos laiską apie VLIKE dirbusį ir sovietų pavergtų tėvynėn grįžusį Vytautą Alseiką. Laiške rašoma: "Maskva stengiasi visokiais būdais suskaldyti Amerikos lietuvių tautinį nusiteikimą ir stengiasi užverbuoti savo agentus lietuvių išeivių organizacijose. Tokiu Maskvos agentu buvo ir Vytautas Alseika. Savo paslaugas atliko ir buvo atšauktas, o gal buvo pavojus būti demaskuotam, todėl "skubėjo" grįžti į "sovietinį rojų". Gera! Atsimenu 1970 metus. Alseika tuo metu buvo atvykęs į Kauną. Gyveno pas savo motiną ir buvo laikomas kaip "savas". Saugumas visai neorganizavo jo "suteikti", t.y. mažai juo domėjosi ir leido laisvai lankytis pažįstamais ir draugais. Elgėsi su juo kaip su "savu". Net nerinko ir medžiagos, kokia jo nuomonė ir ką jis galvoja apie Lietuvą, saugumo pranešėjai apie jį neradė raportų, nes nebuvo reikalo, svečias buvo savas; priešinąj daroma, kai atvyksta lietuviui iš Amerikos. Jie būna griežčiausiai sekami ir prižiūrimi. Pasikalbėjimui siunčiami jų buvę draugai ir prieteliai — saugumo agentai, kurie iki detalių atraporuoja ką svečias kalba ir ką galvoja. Jau tuomet V. Alseikos giminės sakė, kad Vytautas neužilgo grįš į Lietuvą. Okupacinė valdžia ir jo motinos buvo nepakankamai įdomios, kad jo niekam neperdavė o laikė jį Vytautu, kad turėtų kur grįžti gyventi. Viskas buvo ruošinama jau iš anksto ir beveik prieš 3 metus buvo aišku, kad Alseikos motinos butas yra laikomas jam, kai jis sugrįš į okupuotą Lietuvą..." V. Valatkos teigimu, V. Alseikos motina rūpinosi ir ją dažnai lankydavo save užsienio reikalų viceministerių tituluojantis V. Zenkevičius su savo pavaduotoju Karinausku. Dr. Alseikienė taipgi turėjusi nuolatinius ryšius su "diplomatu" R. Valgausku, kuris iš Britanijos buvo išstremtas kaip sovietų šnipas. V. Valatka savo laisvę netiksliai pristato V. Zenkevičių kaip "vadinamą užsienio reikalų ministrą", nes šis grynai propagandinis titulas oficialiai priklauso Leokadijai Diržinskaitė-Piliūsenko. V. Zenkevičius yra iškilmingas Maskvos tarnas, naudojamas propagandai Jungtinėse Tautose.

DUOKLĖ SOVIETINEI PROPAGANDAI šiomet privalo atiduoti iš okupuotos Lietuvos į JAV atsiųsti menininkai. Komunistinės "Laisvės" pranešimu, Vilniaus operos sopranas Giedrė Kaukaitė-Zėbrūnienė su pianistu Giedrė Trinkūnu, nuolatiniu sol. Vacio Daunoro palydovu, turėjo Sovietų Sąjungos atstovybės surengtą koncertą Jungtinių Tautų bibliotekos salėje. Jiems taipgi teko atlikti koncertinę programą JAV ir Sovietų Sąjungos draugystės tarybos Manhatane, Town Hall salėje, suruoštame Sovietų Sąjungos penkiadesimtmečio minėjime. Šie tikrai talentingi menininkai taipgi negalėjo išvengti dalyvavimo komunistinės "Laisvės" koncerte, kurio pelnas buvo skirtas laikraščio paskelbtam \$15.000 vajui. Koncerte dalyvavo ir Vilniaus operos solistės Birutė Almonaitytė, Elena Čiudakova, pianistė Halina Znaidzilaukaitė, atvykusios su partiečių vadovaujama rašytojų ir menininkų grupe. Atrodo, panašaus likimo gal susilaukti ir pianistė Aldona Dvarionaitė. Toks žyminių menininkų tampymas po Sovietų Sąjungos penkiadesimtmečio ir merdiniai lietuvių komunistų spaudai skirtus vakarus jiems užkerta kelią į platesnius išeivijos lietuvių sluogsnius, kur jie susilauktų nepalyginamai platesnės auditorijos ir siltesnio įvertinimo.

SOSTINĖJE VASINGTONE veikianči K. Donelaičio mokykla naujusius mokslo metus pradėjo su 40 vaikų. V. Gureckienės vadovaujama mokykla turi vaikų darželį, prieklasį ir 6 skyrius, sudarytus pagal vaikų amžių bei jų išeitą kursą. Mokytoja A. Bakčaitienė, A. Dambriūnas, R. Petruitiėnė, R. Penkūnienė, J. Vaičiulaitė, G. Vasaitienė ir pati vedėja V. Gureckienė. Tėvų komiteta sudarė A. Aidis, S. Bakčaitis ir A. Barzdukas.

Argentina

COMODORO RIVADAVIA miesto taryba jau yra davusi oficialų sutikimą pavadinti vieną gatvę Lituanija vardu. Būsimoji Lituanija gatvė — Prospero Palacio rajone, kuris yra pavadintas lėktuvu nelaimėje žuvusio lakino P. Palacio vardu. Pastarasis yra buvęs artimu Kazimiero Šlapelio bičiulinis. Šioje miesto dalyje dabar gyvena K. Šlapio sūnus. Šia proga tenka nuosirdžiai sveikinti Argentinos lietuvių kurių iniciaty-

vos bei pastangų dėka jau net kelios gatvės Argentinos miestuose turi Lituanija pavadinimus.

BERISSO MINDAUGO DRAUGIJOS mažųjų ansamblis "Pumpurėliai" specialiu vakaru paminėjo vienerių metų veiklos sukaiktį. Ansambliui vadovauja Elena Šaulienė, Zuzana Mikalaitienė ir Ona Seštakauskienė. Sukakties proga ansambličiai suvaidino vaizdelį "Miško mokykla", padainavo keletą dainelių su akordeonisto A. Šaulio palaide, pašoko Susta, Kubila ir Suktilni. Programą papildė mažoji dainininkė Adriana Jocyte ir deklamatorė Diana Beronaitė.

BERISSO LIETUVIŲ DRAUGIJA "Nemunas" spalio 22 d. surengė Motinos Dienos minėjimą ir jaunimo ansamblio krikštynas. Ansambliui buvo duotas gražus lietuviškas vardas "Skaidra". Ansambliui vadovauja studentas A. Dulkė su žmona E. Butkiete-Dulkienė.

Australija

ALB KRAŠTO VALDYBA leidžia Sydnejuje išseinti savaistrašį "Mūsų Pastogė", ilgus metus redaguotą V. Kazoko. Šiuo metu "MP" redaguoją kolegija — Elena Jonaitienė, Izidorius Jonaitis, Pajauta Pullinen ir atsak. red. A. Mauragis. Seniau savaistrašis buvo renkamas ir spausdinamas privačiosie rankose esančių lietuviškojo "Minties" spaustuose, iš kurios buvo pasitraukta dėl įvykusių nesutarimų. ALB krašto valdyba "MP" savaistraščiui dabar turi įsigijusi "Verityper" mašiną. Kadangi ALB krašto valdybos būstinė yra Adelaidėje, o savaistrašis leidžiamas Sydnejuje, jo reikalais rūpinasi Sydnejuje sudaryta administracinė komisija — A. Kūtkia, A. Reiskys ir A. Adomėnas su "MP" administratorium B. Stašoniu. Administracinė komisija, patarlama spaustuose reikalauja žinovų V. Aro ir V. Baužės, pasiūlė ALB krašto valdybai įsigyti ofseto spausdinimo mašiną bei kitas pagalbines priemones, kurios kainuotų apie \$10.000. Šią sumą tikimasi suteikti specialiu vajumi. Tada "MP" savaistrašis turėtų spaustuose, kurioje būtų galima atlikti ir kitus spaudos darbus, sumažinant "MP" leidimo išlaidas.

Italija

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS susirinkime Romoje, Villa Lituania patalpoje, lapkričio 12 d. dalyvavo vysk. A. Deksnys, 23 lietuviai kunigai ir pora neseniai įšventintų dijakonų. Susirinkimui vadovavo Kunigų Vienybės pirm. kun. dr. V. Kazlauskas. Įgėsnį pranešimą apie Seinų krašto lietuvių religinę būklę padarė kun. dr. J. Zeliauskas, praėjusia vasarą lankęs Suvalkų trikampyje, susitikęs su Punksio lietuvių parapijos klebonu kun. Dzerveika ir daugeliu lietuvių. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Lenkijos lietuvių vienintelė lietuviška parapija turi tik Punkske. Kitose Seinų bei Suvalkų apskrityse vietovėse nėra lietuvių kunigų ir religinio patarnavimą lietuvių kalba. Lietuvių pastangos turėti lietuviškas pamaldas Seinuose, Smalėnuose, Krasnovoje, Suvalkuose, Cipliškuose lig šiol buvo nesėkmingos. Minėtų vietovių lietuvių norėtų gauti lietuviškų maldaknygių ir katekizmų. Punkske veikia vienintelė lietuviška gimnazija, o kitose vietovėse stengiamasi organizuoti lietuviškas mokykles kad ir nedidelėmis vaikų būreliams. Kun. J. Zeliausko, SDB, pranešimo mintis patvirtino ir papildė praėjusia vasarą Punkske bei jo apylinkėse taip pat viešėjęs dijakonas D. Valentis. Kunigų Vienybės naujojo valdybos buvo išrinkti: kun. dr. V. Rimšelis, MIC, mons. Z. Ignatavičius ir kun. prof. P. Rabiškauskas. SJ. Naujoji valdyba sekančiais metais planuoja surengti arkivyskupo J. Skvirecko šimtojo gimtadienio minėjimą Romoje.

Prancūzija

PARYŽIUJE GYVENANTI B. VENSUKUVIENE, Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos įgaliotinė tarptautiniams reikalams, dalyvavo Tarptautinės Katalikų Moterų Organizacijų Sąjungos tarybos posėdžiūns Chantilly vietovėje ir padarė didelio dėmesio susilaukusį pranešimą apie paskutiniuosius įvykius sovietų okupuotoj Lietuvoj. Lapkričio pradžioje Olandijoje, Heeze vietovėje, įvykusiam Europos katalikų moterų organizacijų vadovių suvažiavime B. Venskuvienė taip pat kalbėjo apie dabartinę Lietuvos būklę ir PLKO Sąjungos veiklą Išeivijoje.

Vokietija

JUOZAS KAIRYS, visuomenės veikėjas ir žurnalistas, spalio 20 d. Miunchene atšventė amžiaus septyniadesimtmetį. Sukaktuvinius yra teisininkas, diplomą įsigijęs Vytauto D. universitete, studijęs gilesnės Miunchene. Nepriklausomoje Lietuvoje jis yra buvęs teisėju. Pokario metais aktyviai dalyvavo Vokietijos Lietuvių Bendruomenės ir VLIKO veikloje, buvo VLB teisėnu patarėju bei jos atstovu užsienio lietuvių organizacijose "Zentralverband Auslaendischer Fluchtlinge e. V." Pastaruoju metu iš visuomeninės veiklos yra pasitraukęs, pagrindinė dėmesį skiria lietuvišką spaudai. Sveikiname jį kaip nuolatinį "T2" bendradarbį.

Kur mūsų entuziazmas?

Neseniai įvyko naujai įsteigto Toronto universiteto Lietuvių Studentų Klubo valdybos rinkimai. Besėdint man dingtelėjo mintis, kad šis susirinkimas labai panašus į daugumą tokių, kurie sušaukiami lietuvių tarpe. Siūlymai asmenų į valdybą vyko sparčiai, deja, dar sparčiau pasiūlytieji atsiskakė. Kodėl?

Priežastys, kurios visų pirma man atėjo į galvą, yra apatija, tingėjimas ir baimė. Sakytum, kad apatija yra šiaurės Amerikos kultūros rezultatas. Visi nauji išradimai, televizijos ir mygtukai žlungdo mummyse iniciatyvą veikti, slopina kūrybingumą. Darbus atliekame ku greičiausiai metodais, kad galėtume įsigyti naujausius niekus. Pavargę atsisėdam ir laukiam, kad kas nors mus užimtų. Bet viskas labai greit nusibosta. Mus apsedo apatija. O man vis tiek atrodo, kad tai ne apatija, o tingėjimas.

Tingėjimas yra savotiška liga. Ji pasiekia net mūsų smegenis, ir pradedam tingėt galvoti. Neturim idėjų. Be to, bijom atsisistoti ir pasisakyti už tas idėjas, kurias turim. Perdaug bijom — „ką kiti sakys“, o tie kiti galvoja tą patį, ir taip mes sukamės kaip karuselė.

Perdaug užsiėmę asmeniniai rūpesčiai visai praradami

"Stovyklos ūkvedžio apmąstymai"

Būdamas atstovas, turėčiau būti susidarius nuomonę apie II PLJK tikslą ir jo pasiekimą. Bet kadangi man buvo pavestas stovyklos ūkvedžio darbas, tai kongreso, išskyrus pirmąją dalį Čikagoje, lyg ir nemačiau. Gaila, kad tokioje padėtyje buvome net keli atstovai, tuo būdu praradę progą prisidėti prie kongreso kultūrinio darbo.

Negalėjau dalyvauti kultūrinuose kongreso svarstymuose, bet galėjau stebėti techniškus trūkumus. Kiek aš mačiau, Čikagos, Kento universiteto ir Romuvos programos skyrėsi vien tik vietovėmis ir kainomis. Pasakaitos buvo įdomios visur, žmonės tie patys, nors skaičiai keitėsi. Lengvai galima buvo gauti patalpų diskusijoms būreliams kiekvienoje vietovėje. Kyla klausimas, ar mes pakvietėm lietuvišką jaunimą iš tokių pasaulio kampų, daugeliui apmokėdami net keliones, pasiūžūrėti amerikiečių ir kanadiečių išardytos gamtos ar su juo apsvaistytų bendrų lietuviško jaunimo problemų? Po kongreso užbaigos dauguma svečių vistic tik reijo progos apžiūrėti JAV ir Kanadą, dalyvaudami specialiose ekskursijose arba su giminėmis. Ką mes pasiekėm Kento universitete, ko nebūtume galėję pasiekti Romuvoje, ypač jei atstovai būtų atvykę prieš bendrą kongreso atidarymą? Kiek laiko ir pinigų praradom keliaudami ne tik šimtus mylių per JAV ir Kanadą, bet ilgą mylias per plačiąją Čikagą? Ir kur buvo mūsų lietuviška dvasia per kongreso atidarymą? Išblaškyta po kinus, barus ir gimininių namus, atsirandanti viešbutyje tik per šokių vakarus. Dar gerai, kad buvo tie linksnavakariai, nes tarp dviejų tūkstančių "Rainbow Girls", man ir kitiem jaunuoliam buvo sunku surasti bei susipažinti su lietuviškom dienos metu. Jei trečiasis kongresas įvyktų vienoje vietoje, ypač izoliuotose stovyklose, tai turėtų didesnę pasisekimą finansiniu, tvarkos ir susipažinimo atžvilgiais.

Nors turėjau progos tik vieną dieną dalyvauti Kento universiteto programoje, aščiau prisimenu tą neįaukią atmosferą, kuri buvo sudaryta S. Rudžio griežtai vykdoma tvarka. Mano manymu, neturėjo būti kongreso rengėjų pareiga reikalauti išikimo dalyvavimo iš kiekvieno atstovo. Kolonijos, kurios atsiuntė netinkamus atstovus, buvo už juos atsakingos ir vien tik jos turėtų nukentėti — ne pats

norą veikti visuomenė. Vis nėra laiko ir... nėra laiko. Kitiems gal irgi nusivylimas mažėja jau eilę metų tampiems apatiškuosius — tyliąją daugumą įvairiuose sąjūdžiuose ir organizacijose.

Kur užsidedimas? Kur mūsų, jaunųjų, entuziazmas veikti? Studentuose kūrybingumo potencialas turi žydeti, žerėti. Reikia tik kantrybės, užsipyrimo, kad mūsų darbai pasisektų. Drąsos, energijos, idėjų atsiranda, kai būtina reikia. Bet negalim laukti, kol kas nors mums duos per galvą.

Stot į mūsų kartos vadų eiles nesunku. Yra daugybė progų ir galimybių panaudoti savo talentus. Puikus įrodymas čia pat — II PLJK. Kas tie atstovai, jei ne jaunimo vadai? Veikti, įvykdyti didžiulio jaunimo suvažiavimo nutarimus reikia visur, visai. Kokios turtingos pasekmės būtų, jeigu visi atstovai drąsiai, energingai veikėtų.

Toronto universitete jau pradėta. Nenuostabu, kad minėto klubo (seniai reikalingo Toronto universitete) iniciatorių eilėse yra ir II PLJK atstovai.

Pagaliau buvo išrinkti ir lietuvių studentų klubo valdybą: Ant. Sileika, Algis Senkus, F. Čeponis, Raimundas Sungaila ir Dainora Juozapavičiūtė. R. S.

kongresas. Daugumas jaunimo buvo sąmoningas ir studijų dienos galėjo sklandžiai praeiti be tų griežtų sąlygų.

Apie stovyklą norėčiau parašyti storą knygą "Stovyklos ūkvedžio apmąstymai." Skaitytose šypsodamas pastebėti joje nuolatinį grįžimą prie tos pačios temos — kas tik gali bloga atsitikti, atsitinka, nors ir įvairiomis, paslėptomis formomis. Jei ta knyga būtų pavadinta "Stovyklos nepasisekimai", tai nebebūtų tokia juokinga, gal net liūdina. Techninių trūkumų iš tikrųjų buvo nemažai, bet beveik visos problemos turėjo bendrą kilmę — nebuvimą vartų sargybos. Tai, ką mes norėjome pasiekti pasirinkę tolimą, geografiškai izoliuotą stovyklavietę, — praradom. Stovyklos komisija buvo numaciusi šią problemą, bet nepajėgė jos sutvarkyti. Tai tikrai liūdina.

Uždarymas Toronte mane nustebino savo sklandumu ir efektyvumu. Turėjau progos aplankyti vieną pirmųjų tam sudarytos komisijos posėdžių. Jam pasibaigus, maniau, kad iš uždarymo programos nėra ko daug tikėtis.

Sis straipsnis iškelia tamsesnę kongreso pusę, bet tik tam, kad III PLJK organizatoriai, pamatę mūsų klaidas, jų nepakartotų. Per sekančią kongresą aš nenorėčiau antrą kartą pamesti trispalvę vaivorykštę.

Andrius Gutasukas

Jaunimo kongreso stovykloje apetitas buvo nežmoniškas
Nuotr. K. Baltrūno

Neišmokai lietuviškai — kas kaltas?

Mūsų tėvai beveik visi atvažiavę iš Lietuvos, kur lankė lietuviškas mokyklas. Jiems lietuviška kalba yra kasdieninė. Jie gerai žino, kad mūsų kasdieninė kalba yra anglų. Mes per dieną mokyklose ir gatvėse vartojame anglų kalbą ir tikrai retkarčiais tekalbame lietuviškai. Todėl nenuostabu, jog jie nori, kad mes išmoktume lietuviškai bent susikalbėti.

Nuo pat mažens, tų norų skatinami, tėvai mus siunčia į lituanistinę mokyklą.

Dabar paklauskime save, ar šeštadieninę mokyklą mes praplėtėm savo lietuviška žodyną? Ar mes išmokome lietuviškai galvoti? Ar mes pramokome lietuviškai geriau išsireikšti? Ar mes bent galime vieni su kitais lietuviškai susikalbėti?

Jeigu, kaip minėta, mes nemokame lietuviškai susikalbėti,

tai kas kaltas? Ar galime kaltinti vien tik lituanistinę mokyklą ir ar galime kaltinti savo tėvus, kad jie neįstengė mūsų gerai išmokyti lietuviškai kalbėti?

Gal didžiausia problema yra pats mokynys. Ar mes mokykloje pasistengėm išmokyti, kiek galėjome? Ar nėra tiesa, kad didžiausias noras mokytiis turi kilti iš mokinio? Gaila, kad jįsi mažai tekreipia dėmesio į tokią gražią ir skambią lietuvių kalbą, kuria mūsų tėvai ir seneliai didžiuojasi.

Aš nemanau, kad kas nors iš mūsų abejoja lituanistinės mokyklos vertę arba jos mokytojų. Daugumas neivertinamose šeštadieninės mokyklos reikšmės ne dėl to, kad turėtume blogą valią, bet daugiau dėlto, kad esame pilni jaunatvės išdaigų.

Lina Vaitiekūnaitė

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja R. Sakalaitė, talkinama kolektyvo • Jaunimo Žiburiai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Brazilijos lietuvių jaunimo atstovai ir atstovės antrajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Kanadoje
Nuotr. A. D.

Daugiau dėmesio jaunimo religijai

Praejusią vasarą man teko dalyvauti II PLJK. Taip pat vadovau dviejose moksleivių ateitininkų stovyklose. Galiau sakyti, kad beveik visą vasarą praleidau su lietuvišku jaunimu.

Ivertinti kongresą yra labai sunku. Žiūrint iš rengėjų pusės, buvo labai daug sunkaus darbo įdėta į kongreso organizavimą, mėginant paruošti tokią programą, kuri būtų idomi, prasminga ir jungtų lietuvišką jaunimą iš visų kraštų. Iš dalyvių pusės reikia įvertinti pagal tai, kiek asveik pastangų įdėjo bei įsijungė į kongreso programą.

Aš manau, kad kongresas kiekvienam dalyviui paliko neužmirštamų prisiminimų. Tai įvykis, kuris kiekvieno gyvenime pasiliks jo asmens dalimi. Susitikom daug draugų, naujų ir senų, lietuvių iš įvairių kraštų. Pasidalinom mintimis ir adresais. Tikrai išgyvenom toki lietuviškas jausmas, kurio lietuviška mokykla niekada negalės įkvepti.

Programos buvo labai įdomios. Paskaitos gildino lietuviškam jaunimui svarbias bei aktualias temas. Kaikuriuos pasikaitos bei paskaitininkai paliko didelį įspūdį, kitos mažesnės. Aš jaučiau, kad kaikuriuos pasikaitos buvo peržemo lygio. Pastabos ir iškelti klausimai buvo jau šimtą kartų girdėti, išvados buvo tos pačios. Nieko naujo, nieko gilesnio nebuvo galima išmokyti.

Romuvoje visa programa buvo kultūrinės krypties. Čia dieną buvo bent viena įdomi paskaita. Be to, buvo sudarytos grupės, į kurias kiekvienas galėjo įsirašyti pagal savo norą. Šios grupės apėmė tautosaką, tautinius šokus, lietuvišką auklėjimą, literatūrą, lietuviškus vaigus, rankdarbius ir t. t. Aš dalyvavau tautosakos ir literatūros būreliuose. Prisimenu, H. Nagys skaitė mums savo poeziją. Sėdėjom ant žolės prie vandens ir klausėmės. Nemokydamos Nagys perdavė mums kažką labai brangaus ir nevisiškai apčiuopiamo, dalį savęs, savo meilę ir pagarbą lietuvių literatūrai.

Kongrese man, kaip lietuviui, daug kas išryškėjo, daug kas gero ir gražaus. Pastebėjau, kad dažnai lietuviško jaunimo tautinis ir religinis sąmoningumas yra labai paviršutiniškas. Šia pastaba galima pritaikyti ne tik kongreso dalyviams, bet ir turintiems jauniesiems — jaunuoliams stovyklose.

Čikagoje kongreso sekmadienio rytą buvo laikomos iškilmingos koncelebracinės Mišios. Šios Mišios buvo tyli demonstracija prieš rusų priespaudą Lietuvoje. Mišiose dalyvavo neįsakytai mažai jaunimo, ypač lyginant su gausiu dalyvavimu šokiuose šeštadienio vakarą. Romuvoj iš penkių šimtų stovyklautojų Mišiose dažnai dalyvavo tik šeši stovyklautojai. Kai buvo susikaupti vakaras paminti neseniai žuvusiems už tikėjimą Lietuvoje, daugumas dalyvavo. Tai parodo, kad reikia didesnio dėmesio jaunimo tikėjimui klausimams. Aišku, jaunimui rūpi tikėjimas, bet ši vertybė yra praradusi savo senąją reikšmę lietuviuose. Lietuvių veikla iki šiol telkiasi apie parapijas. Laikas susirūpinti ateitimi. Kas bus, jeigu parapijos negalės išlaikyti, išlikti tautinėm parapijom jaunųjų rėmėjų neprišaukusios.

Lietuvių kalbos išlaikymas ir

gi yra didelė problema. Romuvoje vadovas pirmiausia padarydavo pranešimus lietuviškai ir paskui ispaniškai — tiems, kurie nesuprato lietuviškai. Tai nereiškia, kad ta problema neliečia mūsų, tik Pietų Amerikos lietuvių. Ji liečia mus visus.

Atstovai turėjo būti "rinktinis lietuvių jaunimas". Tačiau kongrese buvo jaučiama žymi apatija — nevisada ir nevisur, bet ji slėgė kongreso noutaika. Trūko kūrybiškumo ir entuziazmo. Prisimenu daug lauzų stovyklose, kurie buvo daug idomiesni, negu kongreso stovykloje Romuvoj.

Lietuviškas jaunimas gerų rezultatų pasiekė tikrai tuomet, kai sustos, pasižiūrės į save ir pamatys, kad būti geru lietuviui nereiškia tik dalyvauti kongresuose, stovyklose ir suvažiavimuose.

Nors Toronte yra skautų ir ateitininkų studentų skyriai, Toronto lietuvių studentai, kaip vienetas, neturi bendros organizacijos. Buvo anksčiau įsteigta LSS grupė Toronte, bet nieks iš to nebeliko. Dabar įsteigė Toronto universitete lietuvių studentų klubas. Jis nepriklauso ir nepriklausys šiaurės Amerikos LS Sąjunga, bet veiks savarankiškai.

Klubas tikslas — jungti Toronto studentus socialinei ir ideologinei veiklai. Jau įvyko vienas toks vakaras, vadinamasis "vyno ir sūrio" balius. Už kelių savaičių vėl suėjo studentai ir išrinkto valdybą: Antanas Sileika — pirmininkas, Raimundas Sungaila — vicepirmininkas, Dainora Juozapavičiūtė — sekretorė, Rima Zubaitė — ad hoc komiteto vadovė, Algis Senkus —

įždininkas, Pranas Čeponis — narys.

Pirmas mūsų darbas buvo sudaryti progą studentams sueti prieš Kaledų atostogas. Todėl Toronto universiteto Lietuvių Studentų Klubas kviečia visus lietuvių studentus ir draugus sueti užkasti ir pašokti gruodžio 15, penktadienį, 8 v.v., International Student's Centre, 33 St. George St. Įėjimas — \$1.50, gerimai — 0.50 ct.

Po Naujų Metų, sausio mėnesį, mūsų klubas planuoja išvyką į Collingwood, kur yra universiteto "Outing Club". Detalės bus iš anksto paskelbtos.

Kviečiame visus studentus jungtis į klubo veiklą, kad ji tikrai būtų sėkminga. Laukiame visų gruodžio 15 d. Iki pasimatymo!

Raimundas Sungaila

Mūsų ateities kelias

"Turime palaikyti ryšį su jaunąja karta." Tai praieityje dažnai girdėtas paskatinimas vyresniems. Girdi, reikia kokių nors būdų perduoti jaunimui savo kultūrinį lobį, savo tautinius įsitikinimus. Jei mums tai pasisektų, mūsų ateitis būtų užtikrinta, visam laikui pasiliktų tobula ir stipri mūsų lietuviybė, pralankanti eilinių kanadiečių masę.

Tačiau, mano nuomone, mūsų nepasisekimas yra visiems aiškus. Vis augantis skaičius jaunuolių iškrinta iš mūsų tarpo. Vis didesnis gresia pavojus, kad paskeisime savo gyvenamųjų šalių kultūrose, kurios yra galingesnės savo įtaka, nes jų narių skaičius didesnis, veikla

"Arabas" kongresinėje jaunimo stovykloje
Nuotr. K. Baltrūno

muose. Kai pamatysim, kad kultūrą išlaikyt nereiškia išlaikyti lietuvių vardą kaip geriausią gerikų, kai pamatysim, kad neįteisinga išnaudoti lietuviybę, dirbti organizacijose, siekiant sudaryti gerą vardą, įsigyti daug draugų. Reikia įnešti į tą organizaciją ką nors vertingo, gero. Tada galėsime pradėti dirbti. Kai pamatysim, kad reikia daugiau, negu noro ką nors pasiekti, kai pajusim, kad reikia pasišventimo, atsidavimo ir sąmoningumo darbe, — tik tada galėsime ką nors pasiekti.

Kongreso šūkis "jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis" trumpai išreiškė vyresnės kartos pasitikėjimą jaunimu. Kaip jaunimas reaguoja į tą šūkį, parodys jų darbai.

Ramona Girdauskaitė

Lietuvių studentų klubas Toronte

įždininkas, Pranas Čeponis — narys.

Pirmas mūsų darbas buvo sudaryti progą studentams sueti prieš Kaledų atostogas. Todėl Toronto universiteto Lietuvių Studentų Klubas kviečia visus lietuvių studentus ir draugus sueti užkasti ir pašokti gruodžio 15, penktadienį, 8 v.v., International Student's Centre, 33 St. George St. Įėjimas — \$1.50, gerimai — 0.50 ct.

Po Naujų Metų, sausio mėnesį, mūsų klubas planuoja išvyką į Collingwood, kur yra universiteto "Outing Club". Detalės bus iš anksto paskelbtos.

Kviečiame visus studentus jungtis į klubo veiklą, kad ji tikrai būtų sėkminga. Laukiame visų gruodžio 15 d. Iki pasimatymo!

Raimundas Sungaila

Daugiau išmoksime dirbdami

Dar nėra pasaulyje buvę atvejo, kad kuris nors renginys nebūtų sulaukęs kritikos. Juo didesnis įvykis, juo daugiau kritikos ir juo daugiau pagyrimo. Realiai žiūrint, taip ir turi būti. Per kritiką galima pamatyti padarytas klaidas, per pagyrimą galima pasisemti jėgų tęsti darbą.

Antrajam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui netrūko nei vieno, nei kito. Jis subūrė jaunimą, sprendė aktualias problemas, supažindino su kitų kraštų kultūromis, turėjo daug linksmų momentų. Tai faktas. O kad turėjo įvairių organizacinių problemų renkant pinigus, atstovus, sudarant įvairias komisijas, — visai suprantama. Tokio darbo nėra vienas asmuo nepajėgų be klaidų atlikti.

Bet dabar jau nebe laikas patį kongresą diskutuoti. Tie, kurie organizuos sekančią kongresą, turėtų gauti iš praėjusio daug patirties, žinių, metodų ir t. t. Tačiau daugumos tai neliečia. Mums, atstovams ir kitiems susidomėjusiems kongresu, rūpi ateitis. Kokia būtų buvusi mūsų jaunimo ateitis be kongreso ir kokia ji bus dabar po kongreso? Kad pasikeitimų bus, tai aišku.

Įvairiose kolonijose jau dabar matosi užsidedimo veikti. Tačiau čia ir susitinkam su sunkia problema. Kongreso metu problemos buvo gildintos, tačiau nevisais atvejais užbaigtos, nevisur buvo rasti atsakymai. Todėl turim rinktis — arba tęsti darbą bei įieškoti atsakymų atskiri savo kolonijose kaip kas išmano, arba pamiršti jas ir koncentruotis tose keliuose problemose, kurioms šiekie tokie atsakymai buvo rasti, nors tos problemos, kurioms atsakymai buvo rasti, nebuvo labai didelės.

Buvę jaunimo kongreso atstovai, per kuriuos tikimasi atgavint visuomenę, iš kurių laukiama ateityje daug veiklos, kurie dabar yra auklėjami perimti vyresniųjų vadų darbus, — nežino nuo ko pradėti. Ir ką už tai galima kaltinti? Ar kongresas buvo pertrumpas? Gal nesuspėta surasti atsakymų į svarbius klausimus? Bet ilgesnis kongresas būtų praktiškai neįmanomas. Gal jis bandė perdaug apimti, gal reikėjo ribotisi tik viena ar dviem sritim, pavyzdžiui, politika ir kultūra? Bet tai irgi yra labai sunkus uždavinys, kai susirenka tiek įvairių žmonių su skirtingomis pažiūromis. Reikia plataus masto programos, norint sudomint visus, o ne vieną grupę.

Gal atstovai buvo netinkami, bent kaikuriai atvejais? Iš daugumos vietovių, kiek teko susitikti, betgi buvo parinktas susirūpinęs jaunimas, kuriam kongresas nebuvo vien laiko praleidimas pasilinksminimams.

Taigi, kur glūdi problema? Kodėl šiuo metu jaučiamės atsakingi visuomenei, užsidedę ką nors daryti, bet kartu nežinom, ką veikti, iš kurio galo pradėti?

Dalis problemos slypi mums pačiuose. Dažnai diskutuojam nenorėdami perskubiai rasti atsakymo, manydami, kad per ilgesnes diskusijas surasim geresnį. Ir bediskutuodami pavargstam, atidedam iki sekančio susirinkimo ar posėdžio ir nieko rimto nepadaram. Laikas suprasti, kad diskusijos ir kalbos yra ribos. Jas pasiekę, turim vykdyti rastus atsakymus bei nustatytus planus, nors kartais jie ir nebūtų tobuli. Vykdydami tikriausiai daugiau išmoksime, negu diskutuodami. Greičiau išmoksime klaidų nekartoti.

Kita problema yra ta, kad mūsų visuomenėje yra perdaug problemų. Jų yra lietuviškoje mokyklose, bažnyčiose, bendruomenėje, įvairiose mažesnėse organizacijose, šeimose, net pasiskiruose asmenyse. Mes bandom jas visas išspręsti. Griebiam čia, griebiam ten vis galvodami, kad

gal būtų geriau griebti dar kitur. Pagaliau liekame nieko nepadare. Tai klasiškas pavyzdys, rodo, kad niekas nekaltas ir kartu visi kalti.

Ir kokių būdu mes galim šias visas problemas išspręsti? Pasi-rinkime dvi ar tris sritis, kurios mums atrodo svarbiausios, ir koncentruokimės jose, neušimokime perplačiai. Taip pat nedelsdami sutarkime, kokį metodą naudosim, iš kurios pusės prieisim, ir neatsigręžkim, kol nepabaigsim. Baigę galėsime vertinti, taisyti, planuoti toliau. Net ir spausdintos knygos pirmoje laidoje randame klaidų, kurios tik antroje ar trečioje laidoje yra atitaisomos.

Pagaliau jauskimės pajėgūs atnešti naudos visuomenei. Turėkime savimi pasitikėjimo, nebijokime vyresniųjų kritikos. Ji mums nepakenks, o tik padės. Jei kritika bus konstruktyvi, iš jos pasimokysime, o jei bus destruktivi, tai bent galėsime pasijuokti. Su juoku ir šypsena visas darbas pasidaro linksmesnis ir lengvesnis.

Almis Kuolas

Atstovai dirbs

II PLJK jau paskelbė savo rezultatus, įsteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir leidžia informacinį biuletinį. Kai kalbame apie kongresą, dažnai įsivaizduojame tik straipsnius laikraščiuose — viską tematoje ant popieriaus ir nepajutame artimesnio ryšio su kongreso konkrečiais pasiūlymais. Vienu žodžiu, kurie nedalyvavo kongrese, daug girdi, bet mažai jiems tas turi reikšmės. Kaikam II PLJK kartais atrodo kaip kažkokia centrinė valdžia, kuri galėjo skelbti nutarimus, bet neturi nei tikros galios, nei jėgų jiems vykdyti.

Pirmoje eilėje reikia pabrėžti, II PLJK įvyko tam, kad surinktų visą laisvojo pasaulio lietuvišką jaunimą. Jo įsteigta Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga turės būti reikšminga ir efektinga ne tik dabar, bet ir ateityje. Tai milžiniškas darbas ir daug laiko reikalaujantis procesas.

Norėdama pajusti kongreso reikšmę ir jo tikslus, Bendruomenė turėtų palaikyti artimesnius ryšius su jaunimo atstovais. Iš tikrųjų atstovai dažnai yra užmiršti asmenys, nors dauguma kongreso darbų bei atsakomybės guli ant jų pečių. Sunku jiems tuos darbus vykdyti, kai daug kas netiki, kad atstovai turi teisę ir galią veikti. Be to, ir patys atstovai nėra pilnai susipratę savo pareigų atžvilgiu. Kaip ten bebūtų, jie yra pasiryžę aktyviai dirbti iki III PLJK.

Kokie jų ryšiai su Bendruomenė dabar? Kongrese buvo nutarta dirbti Lietuvių Bendruomenės rėmose. Deja, konkretūs ryšiai iki šiol dar nėra sudaryti apylinkėse.

Į Torontą atstovus įvairiai žiūri organizacijos. Yra tokių, kurios padeda ir kviečia atstovus domėtis jų veikla, bet yra ir tokių, kurių nariai neigiamai reaguoja ar net žiūri į jaunimo atstovus kaip į kokią revoliucionierių organizaciją.

Jaunimo atstovai dalyvavo visoje kongreso programoje. Jie klausėsi paskaitininkų iš įvairių kraštų ir dalyvavo diskusijose, formulavo konkrečius siūlymus, juos svarstė, balsavo. Kongresas sukvietė jaunimo atstovus ne tam, kad perduotų iš anksto paruoštus sprendimus. Jie susibūrė iš visų pasaulio kraštų, kad kartu galėtų spręsti lietuvių jaunimo problemas ir sudaryti planus ateities darbams.

Jaunimo atstovai nėra kokia grupė, sudaryta Čikagoje, bet kiekvienos apylinkės jaunimo išrinkti reprezentantai. Jaunimo atstovai buvo svarbiausia II PLJK dalis, bet apylinkėse, deja, užmiršta.

Antanas Sileika

Antrajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Belgijos lietuvių atstovė Slavinskaitė su palydovais
Nuotrauka A. D.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Rainiukas žiemą

Ak, Rainiuk, kas tau nutiko?
Ko nenori eit sodan?
Gal pienelis nepatiko —
Pasakyki man!

Miau-miau-miau, matau kaip
sninga!

Cia, ant krosnies, daug
smagiau —

Man žiemužė nepatinka —
Salčio aš bijau.

Ką, Rainiuk, kalbi? Su vėjais
Po vyšnėlėm taip gražu!
Tai žiedeliai nužydėję
Krinta pamažu.

Mano atostogos Lietuvoje

Praėjusią vasarą aš su tėvais nuvažiavau beveik dviem savaitėm į okupuotą Lietuvą. Lėktuvas pirmąsias nusileido Ukrainoje, Kieve. Ten tikrino mūsų rankinius lagaminus ir vėl skrido toliau iki Maskvos, kur mus pasitiko lietuvių vadovė iš Vilniaus. Maskvoje miegojom ir kita rytą penktą valandą turėjome aplisiti viesbutį, nes skrido į Vilnių. Vilniuje mus pasitiko daug giminių, kurių aš dar niekad nebuvau mačiusi. Apstojome "Gintaro" viesbutyje ir kas dieną su vadovu lankėme daug idomių ir gražių vietų. Man labai patiko Aušros Vartų bažnyčios altorius. Jis labai gražus. Ten kiekvieną dieną žmonės meldžiasi. Taip pat Sv. Petro ir Povilo bažnyčia yra labai graži ir puošni. Ten labai graži lubų skulptūra. O iš Gedimino kalno galėjome matyti beveik visą Vilnių.

Vieną dieną mes buvome ir Trakų pilyje. Lipome siauriai

Lietuva dabar

Norint važiuoti į rusų okupuotą Lietuvą su ekskursija, galima ten išbūti dešimt dienų. Jei giminėis iš Lietuvos pakviečia ir sovietinė valdžia duoda leidimą, galima būti iki trijų mėnesių.

Ekskursijos važiuoja į Kauną vienai dienai ir į Druskininkus trim, o likusias dienas praleidžia Vilniuje. Vadovė, kuri moka angliskai, aprodinėja viską.

Kai važiuoja į kur nors Lietuvos miestą, viskas atrodo visai kitaip, negu čia. Labai mažai automobilių ir jų tik trys rūšys. Daug bažnyčių miestuose, kairkuriuos labai senos. Vilniuje yra labai graži Sv. Onos bažnyčia, katedra, už jos — Gedimino kalnas. Aušros Vartai, Sv. Petro ir Povilo bažnyčia yra viena iš ne daugelio neuždarytų. Joje yra labai daug gražių paveikslų, net sienose ir lubose.

Tuoju galima pastebėti, kad dauguma namų yra labai seni, net yra užsilikusių iš šešiolikto amžiaus. Yra ir naujų pastatų, kaip apartamentai, bet jie netokie gražūs, kaip Toronto. Visi ten yra lygiai vienodi. Nors dar visai nauji, kiti tik trejų metų senumo, o jau tinkas krinta ir skyla.

Vilniuje girdisi gatvėse ne

Jeį būčiau paukštis

Jeį būčiau paukštis, nuskrisčiau į tėvų kraštą ir pamatyčiau kur mano tėveliai gyvena. Ten pamatytų upes, pilis ir miestus, kuriuos aš žinau iš skaitymo knygos. Aš paskaičiau pažinti kitus paukščius ir gal pagyventčiau Lietuvoj vieną savaitę. Tada grįžčiau namo. Paskui aš norėčiau vėl tapti žmogumi ir papasakoti apie savo kelionę.

Renata Dūdaitė, 7b sk., Toronto

Jeigu aš būčiau paukštis, tai skrisčiau per visą pasaulį. Tada aš būčiau laisvas ir galėčiau pabėgti nuo visų karų. Galėčiau nuskristi į Lietuvą ir pamatyti visus gražius dalykus Lietuvoje. Tada grįžčiau atgal ir vėl norėčiau skristi dar kur nors kitur. Bet aš manau, kad norėčiau būti toks, koks dabar esu. Dievas mane sukūrė — tai reiškia jis nori, kad būčiau toks, koks esu.

Andrius Dalinda, 7b, Toronto

Jeį būčiau paukštis, skrisčiau toli, toli, kur niekas manęs nesurastų. Man būtų smagu ir įdomu skristi aplink visą pasaulį. Aš nuskrisčiau į Vokietiją ir pasižiūrėčiau aplinkui. Po to — į Italiją, Prancūziją, Šveicariją ir Švediją. Mano draugai skristų su manim. Būtų matyti labai dideli, aukšti kalnai ir gražios jūros. Aš nuskrisčiau į Lietuvą pažiūrėti, kur buvo mano tėvų gimtinė.

Aš nenorėčiau būti paukščiu, nes jie turi neilga, bet gražų gyvenimą. Man patinka būti tuo, kuo aš esu. Esu laiminga, kad Dievulis mane tokią sutvėrė. Aš esu tikra, kad paukščiai mėgsta būti paukščiais. Būtų labai įdomu skristi aplink visą pasaulį ir pamatyti visokių gražių vaizdų. Pasaulyje yra daug gražių dalykų, vaizdų ir žmonių, bet tikrai

Eglutė

Šita eglutė atkeliavo
Iš miško gilumos,
Augstai šakas iškėlus savo
Ilgejosi žiemos.

Kai snagėis ją baltai aprėdė,
Pasipuošė gamta,
Žinojo — artinas Kalėdos
Ji buvo vaikams skirta.

Puošni ir padabinta
Sužibo vidury —
Pradžiugins ji vaikučių šimtą
Žvakučių spindesį.

A. Abr.

laiptais į bokštą. Buvome Pirčiupyje ir Paneriuose, kur yra maži muziejeliai. Pirmąją rugsejo dieną buvome mokyklos atidaryme. Vaikučiai mūsų gražiai sutiko su gėlėmis.

Matėme dar daug idomių vietų Druskininkuose ir Kaune. Druskininkuose aš p l a n k ė m e Čiurlionio namelį, kur yra muzėjus. Ten susipažinome su Čiurlionio sesute, kuri rašo apie jį knygą. Ji man davė savo autografą.

Man geriausiai patiko Vilnius, nes tai toks senas, gražus ir įdomus miestas. Norėčiau dar kartą ten nuvažiuoti.

Grįžome atgal per Maskvą. Ten praleidome dvi dienas su palydove ruse. Ji buvo maloni ir mum parodė daug idomių vietų. Ji kalbėjo angliskai. Grįždami turėjome keletą valandų laiko Kopenhagoje, bet buvome pavargę. Buvo smagu sugrįžti Kanadon į savo namus.

Loreta Delkutė, 7b sk., Toronto

vien tik lietuvių kalba. Yra daug rusų, žydų ir kitokių tautybių. Kaune yra daugiau lietuvių. Ten kitų kalbų beveik nesi-girdi.

Ekskursijai aprodo ir Trakų pilį, kuri yra atstatyta ir žmoniems galima j on j eiti. Jos sienos yra dvigubos, labai storos. Lietuvių drabužių spalvos yra labai ramos. Beveik nėra "jeans", nes juodoji rinkoj jos kainuoja \$50.

Lietuvoj nėra darbo trūkumo, bet žmonės nesistengia perdaug dirbti, nes nesau dirba. Labai dažnai savaitės darbą atlieka per mėnesį laiko. Bet žmonės yra rimtesni. Jie domisi politika, daug žino ir labai laukia informacijų iš mūsų. Daug žmonių mokosi anglų kalbos. Jie klausosi BBC iš Anglijos. Jaunujų muzika ir šokiai yra moderniški.

Universitetuose angliskai dainuoja. Lietuviai laukia, kad žmonės iš kitur pas juos atvažiuotų.

Troleibusai kainuoja keturias kapeikas (maždaug 4 centai).

Lietuvoje pagaunamos dvi televizijos stotys: viena iš Maskvos ir viena vietinė. Žinios visos labai vienpusiškos ir nepranešinėja blogų žinių.

Vida Stripinytė, Toronto

aš nenorėčiau būti paukščiu.

Lana Skėmaitė, 7b sk., Toronto

Ruduo pas mus

Rudens meto gamta pasikeičia, medžių lapai pasipuošia įvairiomis spalvomis. Prasidėjus šalčiams, krinta lapai ir gamta atrodą nuliūdusi. Gyvuliukai pradeda ruošis šaltai žiemai. Voveraitės neša riešutukus ir savo lizdelius, o vaseriniai paukščiai išskrenda į šiltus kraštus.

Bernardas Zemaitaitis, VI sk., Montrealis

Atėjus rudeniiui, oras atšąla, dienos trumpėja ir naktys ilgėja. Kaikurie paukščiai išskrenda į šiltus kraštus; pasilieka tik žvirbliai, varnos, varnėnai. Rudenį miško medžiai labai gražūs, įvairių spalvų: geltoni, raudoni, oranžiniai. Po šalnų lapai pradeda kristi. Medžiotojai važiuoja į miškus šaudyti žvėrių. Ūkininkai nupjauna javus, nuima daržoves ir nuskina vaisius. Miške mes renkame grybus — baravykus, lepšes, ūmėdes, raudonviršius, bet aš jų nemėgstu valgyti. Ruduo man yra gražiausias metų laikas.

Irena Adamonytė, VI sk., Montrealis

Lapai krinta, Medžiai kenčia, Gėlės vysta, viskas nyksta — jau ruduo.

Smarkūs vėjai pučia, Lašuoja lietus, Imam sunkius batus Ir šiltus apsiaustus.

Dienos daug trumpesnės, Naktys jau ilgesnės, Niekas dar nelaukia Žiemos atkeliaujant.

Rima Jurkutė, VI s., Montrealis

Nuotykių autobuse

Šiandien aš pirmą kartą viena pati važiuavau į Parodų aikštę Toronto. Išvažiuojant mamytė man dar priminė, kad visur būčiau mandagi, atsargi ir kad nepameščiau pinigines. Man labai patiko savarankiškai važiuoti autobusu ir parodoje apžiūrėti tik noriu, juk aš jau nebe-maža mergaitė, aš jau aštuone-rių su puse metų.

Grįžtant atgal prie autobuso stoties buvo labai daug žmonių. Aš susilenkiau ir vairuotojo nepastebėta laimingai įlindau į autobusą be bilieto. Vaziuodama autobusu galvoju: tai apsi-džiaugs tėveliai, kai papasako-siu jiems, kaip aš išmokau tau-pyti pinigų; juk pinigai ant me-džių neauga! Kai papasakojau tėveliui, jis visai manęs nepagy-rė, tik papasakojo man apie Amerikos prezidentą Linkolną, kuris bėgo 7 mylias atgal į krau-tuvę, kad grįžintų pardavėjai vieną centą, kuris jam nepri-klause. Pardavėja buvo apsi-riekusi ir davusi gražos vienu cen-tu perdaug. Baigdamas pasako-ti, tėvelis dar pridūrė: "Jis buvo sąžiningas vaikas, gal dėlto ir tapo dideliu žmogumi". Aš visą vakarą apie tai galvoju. Prisimi-niau, kad šiandien perkant saldinius man pritrūko vieno cento, bet pardavėja vistiek man pardavė juos. Turėčiau ir aš jau gražinti skolą. Kitą dieną nuvažiuavau į parodų aikštę, vi-sų pirmą nubėgav pas saldinių pardavėją ir norėjau atiduoti jai skolą, bet ji nepriėmė. Aš ilgai stovėjau prie jos susirūpinusi ir nežinojau ką daryti. Paskui su-galvoju jai paaiškinti, jog Lin-kolnas bėgo 7 mylias, kad grą-žintų jam nepriklausantį vieną centą, o aš čia pat stoviu ir ran-koje laikau jai priklausantį cen-tą. Tada ji nusišypsojo, priėmė centą ir paglostėsi dar davė man saldinių. Grįždama na-mo į bilietukų dėžutę imėčiau du bilietukus (vieną už vakarykš-tę dieną) ir laiminga grįžau na-mo. Nuo šios dienos visur ir vi-sada noriu būti sąžininga. A.

KLB Šalpos Fondo vajuš Hamiltono kolonijoje Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai suteikė \$390.02. Pinigai artimiausioje ateityje bus persiusti Vasario 16 gimnazijai, o aukotojų sąrašas paskelbtas spaudoje.

KLB Šalpos Fondo darban įsijun-gė dvi jaunos pajėgos: T. Apanavi-cienė — sekretorės pareigom ir Ste-la Samus — Hamiltono Šalpos Fondo skyriaus išdėdinkė pareigoms. Jų įsi-jungimas į KLB Šalpos Fondą mėš naujos energijos.

KLB Šalpos Fondo vajuš Hamilto-ne vyksta gražiai. Šalpai surinko au-kaų jau \$500. Visiems aukotojams nuosirdi padėka. Aukotojai bus pas-kelbti spaudoje. Devėtų drabužių vajuš taip pat vyksta. Jau surinkta gana daug drabužių, kurie artimoje ateityje bus pradėti siųsti Suvalkų trikampio lietuviams. Tam tikslui užmėgtas gaudus ryšys su BALFu. Jau gauta iš jo visa eilė Suvalkų tri-kampio lietuvių adresų. KLB Šalpos Fondas dėkoja BALFui už gražų bendradarbiavimą šalpos darbe.

KLB Šalpos Fondo Hamiltono sky-rius paskyrė vienkartinę auką vie-nam hamiltonieciui lietuviui kariui savanoriui \$50. Žiniantieji tautiečius, kurie yra reikalingi paramos, prašomi pranešti KLB Šalpos Fondo ko-miteto nariams — L. Kybartienei tel. 383-4497 arba L. Klevui tel 528-1327. Sie komiteto nariai susisieks su tais asmenimis, kuriems yra reikalinga parama ir pagal išgales bus KLB Šalpos Fondo sušelpti. Šalpos Fon-das nori, kad visiems Sv. Kalėdų šventės suteiktų džiaugsmo. Taip pat gauta auka \$5 šalpai iš J. Gedrimie-nės vietoje kalėdinio sveikinimų. Nuosirdus ačiū už auką. Norintieji vietoje kalėdinio sveikinimų paauko-ti šalpos reikalam prašomi savo auką įteikti komiteto nariams. (KLB Šalpos Fondo adresas: J. Pleinys, 137 Gladstone Ave., Hamilton, Ont.).

Mergaitės svajonė

Prasidėjo ruduo. Paukščiai jau skrenda į šiltuosius kraštus. Medžių lapai jau pasipuošę įvai-riomis spalvomis. "Visi vaikai džiaugiasi, kad žiema ateina. Tik viena Marytė buvo nelai-minga. Ji labai norėjo turėti arklį. Ten, kur ji kaime gyvena, beveik visi vaikai turi arklius. Tik viena Marytė svajojo apie rudą žirgą.

Kartą Marytė nuėjo į arklių parodą pas vieną turtingą ūki-ninką. Ten ji matė, kaip visi arkliai šokinėjo ir bėgino. "Kai aš turėsiu arklį, aš norė-siu, kad jis irgi taip gražiai mo-kėtų šokinėti" — pagalvojo Ma-rytė. Pasibaigus arklių bėgimui bei šokinėjimui per kliūtis, mer-gaitė palengva ėjo namo. Ji dar labiau norėjo arklio. Marytė pa-stebėjo, kad jau lauke temsta, tad pradėjo bėgti greičiau na-mų link. Ji pasisakė tėveliams, kad nori turėti arklį, ir klausė, ar jie galės nupirkti. Ji pridūrė, jo pridėti ir savo pinigų, ku-riuos buvo susitaupius. Tėveliai sakė pagalvos ir jai pasakys.

Už poros dienų bus Marytės gimtadienis, bet Marytė apie tai visiškai užmiršo, nes dabar jai rūpėjo tik arklio pirkimas.

Vieną dieną, kai Marytė grįžo iš mokyklos, pastebėjo, kad jos mamytė nenorėjo leisti jai žais-ti kieme. Marytė visuomet klausydavo savo tėvelių, tai ir dabar nieko nesakiusi nuėjo į savo kambarį skaityti knygos. "Ką nors jie ten daro" —galvojo Ma-rytė. Saulė jau buvo raudona, ir vėjelis pūtė, kai Marytė išgirdo mamos balsą: "Ateik į kiemą, dukrele!" Marytė greitai atbė-gė. Ji labai nustebo pamatiusi kieme prie medžio pririštą rudą arklį. Mergaitė iš džiaugsmo ap-sikabino arklio kaklą ir išgirdo tėvelių balsus: "Linksmo gimta-dienio, Marytė." Tai buvo geriausias gimtadienis mažai mer-gaitėi.

Rita Trinkaitė, 7b sk., Toronto

Dvi vaidilutės prie auksuro, paruoš-tos M. Vinksnaitienės ir O. Simonie-nės antroje baltiečių metinėje paro-doje Sao Paulo, Brazilijoje.

Nuotr. A. Saulaitis

KLB ŠALPOS FONDO ŽINIOS

KLB Šalpos Fondo komitetas sa-vo posėdyje lapkričio 26 d. aptarė įvairius šalpos reikalus ir priėmė sa-vo parengimo, įvykusio spalio 21 d., apyskaitą. Parengimas davė \$429.22 pelno. Komitetas nuosirdžiai dėkoja mons. dr. J. Tadarauskui už nemo-kamą Jaunimo Centro salės nuomą šiam parengimui. Taip pat komite-tas dėkingas visiems aukojusiems lo-terijai laimikius arba pinigų. Tik-rai džiugu, kad šalpos darba remia mūsų profesionalai bei verslinin-kai. Nuosirdi padėka staliukų auko-tojams: dr. A. Gailiui, D. P. Jan-kams ir jų šeimai, B. B. Venclo-vams. KLB Šalpos Fondo komitetas dėkoja padėjusiems parengimo me-tu ir visiems už dalyvavimą lėšų tel-kimo baliuje.

Abiturientų pristatymas taip pat praėjo gražioje nuotaikoje. Komite-tas dėkoja mecenatams už prisidė-jimą savo aukomis prie knygų iteki-mo mūsų abiturientams. Knygoms aukojė: Lietuvių Kredito Kooperaty-vas "Talka" — \$100, mons. dr. J. Tadarauskas — \$25, KLB Hamiltono apylinkės valdyba — \$20.

KLB Šalpos Fondo vajuš Hamilto-no kolonijoje Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai suteikė \$390.02. Pinigai artimiausioje ateityje bus persiusti Vasario 16 gimnazijai, o au-kotojų sąrašas paskelbtas spaudoje.

KLB Šalpos Fondo darban įsijun-gė dvi jaunos pajėgos: T. Apanavi-cienė — sekretorės pareigom ir Ste-la Samus — Hamiltono Šalpos Fondo skyriaus išdėdinkė pareigoms. Jų įsi-jungimas į KLB Šalpos Fondą mėš naujos energijos.

KLB Šalpos Fondo vajuš Hamilto-ne vyksta gražiai. Šalpai surinko au-kaų jau \$500. Visiems aukotojams nuosirdi padėka. Aukotojai bus pas-kelbti spaudoje. Devėtų drabužių vajuš taip pat vyksta. Jau surinkta gana daug drabužių, kurie artimoje ateityje bus pradėti siųsti Suvalkų trikampio lietuviams. Tam tikslui užmėgtas gaudus ryšys su BALFu. Jau gauta iš jo visa eilė Suvalkų tri-kampio lietuvių adresų. KLB Šalpos Fondas dėkoja BALFui už gražų bendradarbiavimą šalpos darbe.

KLB Šalpos Fondo Hamiltono sky-rius paskyrė vienkartinę auką vie-nam hamiltonieciui lietuviui kariui savanoriui \$50. Žiniantieji tautiečius, kurie yra reikalingi paramos, prašomi pranešti KLB Šalpos Fondo ko-miteto nariams — L. Kybartienei tel. 383-4497 arba L. Klevui tel 528-1327. Sie komiteto nariai susisieks su tais asmenimis, kuriems yra reikalinga parama ir pagal išgales bus KLB Šalpos Fondo sušelpti. Šalpos Fon-das nori, kad visiems Sv. Kalėdų šventės suteiktų džiaugsmo. Taip pat gauta auka \$5 šalpai iš J. Gedrimie-nės vietoje kalėdinio sveikinimų. Nuosirdus ačiū už auką. Norintieji vietoje kalėdinio sveikinimų paauko-ti šalpos reikalam prašomi savo auką įteikti komiteto nariams. (KLB Šalpos Fondo adresas: J. Pleinys, 137 Gladstone Ave., Hamilton, Ont.).

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

**Government
Information**

**TRANSPORTO IR RYŠIŲ
MINISTERIJOS
PRANEŠIMAS**

Ontario provincijos vyriausybė pra-neša, kad jos žiemos kelių informaci-jos tarnyba, skirta visuomenei, pra-dėjo veikti lapkričio 6 dieną.

Kelių informacijos centras Toronte ir kitos aštuniolika ministerijos rajoninių istaigų visoje provincijoje turės naująsias informaciją apie visų provincijos plentų bei vieškelių padėtį. Žiemos mėnesiais ji bus renkama ištisas 24 valandas per septynias dienas.

Informacija apie žiemos kelių pa-dėtį gali būti gaunama kiekvienu metu, paskambinus ministerijos istaigoms.

**ROAD INFORMATION CENTRE,
TORONTO
248-3561**

Chatham	354-1400
London	451-5160
Stratford	271-3550
Hamilton	527-9131
Owen Sound	376-7350
Port Hope	885-6381
Kingston	544-2220
Ottawa	745-6841
Banffroft	332-3220
Huntsville	789-2391
North Bay	472-7900
New Liskeard	647-6761
Cochrane	272-4333
Sudbury	675-8307
Sault Ste. Marie	256-5682
Thunder Bay	577-6451
Kenora	468-6494

**THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PREMIER OF ONTARIO**

VLIKO seime Klevelande lapkričio 25—26 dienomis dalyvavo ir heseniai iš Lietuvos pasitraukęs teisininkas Zigmantas Butkus su žmona (dešiniame krašte)

DELHI, Ontario

PAMINĖTI LAISVĖS KOVŲ DID-VYRIAI. Jau 13 metų DLK Gedimi-no — Delhi šaulių kuopa rengia iš-kilmingas Lietuvos kariuomenės šventes arba laisvės kovų didvyrių minėjimus-pagerbimus. Šiais metais iš brangi lietuvių tautai diena pami-nėta lapkričio 25 dar iškilmingiau su sustiprinta menine programa.

6 v.v. šaulių tarnyba užėmė savo vietas, ir žmonės pradėjo rinktis į sa-lę. 7 v. jau buvo pilna salė gražaus lietuviško jaunimo ir visuomenės. Priėjus prie mikrofono, kuopos pirm. Stp. Jakubickas pasveikino vi-sus susirinkusius ir pakvietė įnešti vėliavas. Hamiltono mergaičių cho-ras "Aidas" ir Delhi jaunimo an-samblis "Palanga" sugiedojo Kana-dos himną, o kun. dr. J. Gutauskas sukalbėjo maldą už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Stp. Jakubickas sa-vo paskaitoje apibūdino lietuvių tau-tos ilgą amžių kovas dėl savo ne-priklausomybės ir išreiškė viltį, kad lietuvių tauta savo bendromis jė-gomis vėl atgaus dabartinį okupantų mums išplėštą nepriklausomybę. Vė-liavą pagarbiai išnešus, pradėta me-ninė programa. Jai pirmiausia pradė-jo "Aidas" su sol. V. Verikaičiu. Jaunystės ir lietuviškų dainų grožis užbūrė visą salę. Dar publikai nespė-jus atsigauti nuo įspūdingo "Aido" pasirodymo, scenoje vėl visus labai nustebino ir sužavėjo "Palanga" su savo vadovu Kestučiu Glen sav naujais ir meniškai pasoktais tauti-niais šokiais. Po ilgesnio pasiruosi-mo tautinių šokių šventei delhiie-čiai pirmą kartą pamatė savo šokė-jus tokią didelę pažangą padarius ir taip darniai ir gražiai pasirodžius. "Aidas" ir "Palanga" pasikeičiam-davė įspūdingą programą. Pabaigo-je abu ansambliai — apie 100 asme-nų sustoję priešais sceną ir griaus-mingai sugiedojo "Lietuva, Tėvyne-mūsų". Tai buvo didelio dvasinio pa-kilimo momentas. Vėliau buvo šo-kiai, žaidimai, loterija ir užkandžiai, kuriais rūpinosi sesė J. Žiogienė. Jai talkino sesės šaulės ir daugelis kitų ponių savo maisto gaminiais ir lo-terijos laimikiais. Nuosirdus lietuviš-kas ačiū Hamiltono mergaičių cho-rui "Aidas", sol. V. Verikaičiui, Del-hi jaunimo ansamblui "Palanga" ir jo vadovui K. Glen už atliktą gražią programą, Delhi visuomenei ir sve-čiams iš tolimesnių vietovių už gau-sų dalyvavimą ir visiems prisidėju-siems savo darbu, maistu, laimikiais bei aukomis. Rytojau dieną, sekma-dienį, šauliai ir skautės su vėliavo-mis dalyvavo pamaldose, kurias atlai-kė ir šventei pritaikytą patriotinį pamokslą pasakė kun. dr. J. Gutaus-kas. Kadangi tą dieną supuolė dvi šventės: Lietuvos laisvės kovų did-vyrių paminėjimas ir Kristaus Kara-liaus, tai Mišių pabaigoje sugiedota "Marija, Marija" ir Tautos himnas.

Stepas Jakubickas
SKAUCIŲ "BIRUTES" DRAUGO-VĖ lapkričio 25 d. turėjo sueigą. Iš

Recenzentas, pakritikavęs knygą apie Lietuvos universitetus, padarė išvadą: "Visdėlto gera knyga... Prieš šventes, kai sunku rasti rimtą, įspūdingą, kultūringą ir nepigią dovaną draugams, nepamirškite "Lietuvos universiteto".

STORA IR VERTINGA DOVANA GĖDOS NEPADARYS."

Gaunama už \$20 adresu:

**Liet. Profesorų Draugija, c/o St. Dirmantas,
6616 So Washtenaw, Chicago, Ill. 60629, USA**

WINDSOR, ONTARIO

PARAPIJOS PIETŪS, suorganizuoti klebono kun. D. Lengvino, bu-vo labai sėkmingi. Virš 200 atsilan-kusių svečių buvo puikiai pavaišinti. Didėsni svečių dalį sudarė tautiečiai iš Detroito, kurių tarpe pietuose da-lyvavo Sv. Antano parapijos admi-nistratorius kun. K. Simaitis, "Drau-go" korespondentas Vl. Selenis su žmona ir "Lietuvių Balso" radijo va-landėlės vedėjas St. Garliauskas su žmona. Loterija turėjo didelį pasi-sekimą. Pietūs ir loterija davė gryno pelno virš \$1200. Kleb. kun. D. Leng-vinas dėkoja detroitiečiams, savo parapijiečiams Windsor ir kitiems, dalyvavusiems pietuose bei prisidė-jusiems savo piniginėmis ar daikti-nėmis aukomis. Didžiausia padėka priklauso Joanei Kurienei ir visoms talkininkėms bei talkininkams, prisidėjusiems maisto gaminiais ir darbu. Bendromis jėgomis, darniai sutan-riant, kad ir su mažu parapijos na-rių skaičiumi, gauti geri rezultatai.

VISUOTINIS METINIS K. L. B. Windsor apyl. susirinkimas įvyko lapkričio 26 d. Dalyvavo nemažas būrelis tautiečių. Valdybos praneši-mo apie praėjusių metų veiklą, tarp kitko, pažymėta, kad jaunimo kon-gresui surinkta \$600, t.y. daugiau nei apylinkėi nustatyta kvota. Peti-cijai Jungtinėms Tautoms surinkta virš 1000 parašų. Apylinkės valdy-ba dvejų metų laikotarpiui išrinkta šios sudėtis: dr. Č. Kuras, inž. St. Naikauskas ir Rom. Dumčius; kandi-

draugininkės pareigų dėl gyvenvie-tės pakeitimo pasitraukė vyr. skilt. Daina Augaitytė. Tas pareigas per-ėmė skilt. Dana Augustinavičiūtė. Vyr. skilt. Dalia Norkutė, anksčiau sėkmingai vadovavusi draugovėl, ap-dovanota darbštumo žymeiniu.

NEGAUSIAI VIETOS PARAPI-JAI sunku materialiai išsiversti vien iš sekmadienio rinklavių. Ūkininkai šią problemą lengvina, užsisakydami trąšas per parapiją ir gautą 3% nu-olaidą aukodami jai. Tačiau tik ma-žesnė pusė ūkininkų prie šio parapi-jos rėmimo darbo prisideda. Turbūt pamirštame, jog mes tų žemiškų tur-tų — ūkių esame tik administrato-riai, ir tai tik labai trumpam laikui. Ar nevertėtų prisiminti ir Tikrąjį Seimininką, kad ir mažyčiu nuosim-čiu? P. A.

NEIŠMESKITE!

**ATSIMINKITE ŠIAS DATAS
LAIKRAŠČIŲ SURINKIMO**

Toronto miestas kas mėnesį surenka laikraščius perdirbimui. Neiš-meskite jų — suriškite į ryšulius ir padėkite ant gatvės kampo 7 volandą ryto. Miesto sunkvežimiai surinks juos

ketv. gruodžio 14 penkt. gruodžio 15

jeigu jūs reguliarios surinkimo dienos yra pirmdienis ir ketvirtadienis jeigu jūs reguliarios surinkimo dienos yra antradienis ir penktadienis

Mes esame priklausomi nuo jūsų bendra-darbiavimo. Informacijų teiraukitės **367-7742**
LAIKRAŠČIŲ RINKIMAS YRA GERAS ĮPRATIMAS

TRAC
TORONTO RECYCLING
ACTION COMMITTEE

CITY of TORONTO
H. F. Atyeo, P. Eng., William Dennison,
Commissioner of Streets. Mayor.

Kun. dr. Petro Celiešiaus paruoštas katekizmas

KUN. DR. J. GUTAUSKAS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Keliom eilutėm anksčiau autorius teigia, kad "atgailos sakramente yra trys pagrindinės dalys: nuodėmių sužinojimas, už jas gailėstis ir išrišimo žodžiai. Be šių pagrindinių, yra dar dvi dalys: nuodėmių suskaičiavimas ir atsilypinimas arba kunigo užduotos atgailos atlikimas". Sitame Atgailos sakramento dalių suminėjime nėra pasiryžimo daugiau nenusidėti ir net nuodėmių išpažinimo. Koks gali būti Atgailos sakramento priėmimas be ryžto daugiau nebenusidėti ir be nuodėmių išpažinimo. Sekančiame atgailos dalių išvardinime trūksta pasiryžimo daugiau nenusidėti, nes vietoj jo autorius įveda išrišimą. Be to, tiek išvardinant pagrindines Atgailos sakramento dalis, tiek šalutines, be reikalo du kartu suminimas "nuodėmių suskaičiavimas". Abejoju, ar iš viso yra tikslu Atgailos sakramento dalis skirstyti į pagrindines ir šalutines. Galima dar pastebėti, kad tame pačiame skirsnį, kur kalbama apie Atgailos sakramentą, yra neesetiškas sakiny: "Taip pat žydams atvilkus prie Jėzaus svetimotėrę, jis jai tarė". Ar ne geriau vartoti vietoj atvilkus švelnesnį žodį? "Sakralinę galia vyriškis gauna, vyskupui uždėjus rankas ant šventinamojo galvos" (167 p.). Būtų lengviau vaikams suprasti, jei vietoj sakralinės galios autorius rašytų kunigiškąją galia. "Kristui ateinant pasaulio pabaigoje, kelsis visos giminės" (172 psl.). Ne Kristui ateinant pasaulio pabaigoje kelsis visos giminės, bet jau atėjus (plg. Mat. 25, 31; Mork. 12, 30). "Tie mirusieji, kurie Bažnyčios yra paskelbė šventaisiais, sudaro pergalės Bažnyčią, arba triumfuojančią Bažnyčią". Be reikalo susiaurinama pergalės Bažnyčios apimtis. Ją sudaro ne tik paskelbėtieji šventaisiais, bet ir visi esantieji danguje.

Yra skirsnų, kurių vardai neatitinka jų turinio. 17-me p. skirsnis pavadintas "Dievas Tėvas", bet jame kalbama ne apie Dievą Tėvą, o apie pasaulio sukūrimą. 28-me p. skirsnis pavadintas "Dvasios", o rašoma apie angelus. Kalbama apie Mišias, o tas straipsnelis pavadintas "Kristus tarp mūsų ne vien šv. Mišiose. Autorius kalba apie Krikštą, o straipsnelį pavadina "Bažnyčios nariai", rašo apie Atgailos sakramentą, o tam raši-

niui duoda vardą "Grįžimas". Rašinys liečia santuoką, o turi vardą "Negera žmogui būti vienam". Skirsnius, kuriuose rašoma apie sakramentus, geriau pavadinti jų vardais. Tuo būdu vaikai greičiau įsidėmės sakramentų vardus ir jų skaičių.

Baigiamosios pastabos

Nevisi šio katekizmo trūkumai ir netikslumai čia suminėti, bet tik svarbesnieji. Ir pažymėtu yra nemažai. Tačiau būtų klaidinga manyti, kad katekizmas visai blogas ir neturi jokios vertės. Priešingai, jis turi ir gerų pusių. Prityrusio religijos mokytojo vartojamas jis bus naudingas, nors jis tikrai per daug sunkus IV, V skyriaus mokiniams. Jis labai tinka jaunuoliams, o ypač tėvams, kurie patys stengiasi savo vaikus pamokyti tikėjimo tiesių.

Vienam žmogui, kad ir būtų didelis religinės pedagogikos žinovas ir turįs daug religijos dėstymo praktikos, tiesiog neįmanoma sukurti katekizmo be didesnių ar mažesnių trūkumų. Nuo paskutiniojo karo pabaigos vokiečių katalikų mokyklos jau vartoja trečią katekizmą. Antrasis (išverstas lietuvių kalbon kun. dr. Pr. Manelio) buvo kurtas visos eilės žymiausių katalikų per ištisą dešimtmetį. Jį ruošiant buvo parašyta šimtai straipsnių, eilė knygų, vis įiekant kelių, kaip parašyti gerą katekizmą. Pradžioje jis buvo išspausdintas tik kaip projektas, kad išbandytų praktikoje. Pataisius praktikoje pastebėtus trūkumus, vokiečių vyskupų buvo patvirtintas vartoti visose mokyklose ir išspausdintas kaip pastovus vadovėlis. Eilė autorių jam paruošė kelių tomų komentarus, duodami puikioms medžiagos tikybos dėstytojams. Bet su juo dirbant pastebėta nemažai silpnų pusių. Ir štai senesniai ivestas į mokyklas trečiasis katekizmas, taip pat ne vieno autoriaus kūrinys. Tas pats atsitiko ir su Kanados kat. mokyklose vartojamų tikybos vadovėlių. Jį ruošė grupė specialistų. Tačiau bevartojant kilo tiek kritikos balsų, kad jau spausdinamos pirmam ar antram skyriaus naujos, pataisytos to vadovėlio laidos. Netrukus sulauks ir liksieji šeši skyriai pritaikytų knygų. Turime būti dėkingi kun. dr. P. Celiešiui, kad jis ryžosi parašyti naują katekizmą. Pataisius kas jame būtinai taisytina, jis nebus be naudos.

Gen. St. Raštikio "IVYKIAI IR ŽMONĖS" reikalų

Akademinės Skautijos Leidykla su malonumu praneša, kad visi knygos prenumeratorių užsakymai buvo išsiųsti prieš lapkričio 15 dieną. Taip pat jau aprūpinta ir eilė platintojų.

Leidykla dėkoja visiems prenumeratoriams už parodytą pasitikėjimą ir paskatinimą. Šiaurės Amerikoje gyvenantieji prenumeratoriai, iki gruodžio pradžios negavę knygos paštu, prašomi susisiekti su leidykla.

"Ivykiai ir žmonės" norintieji įsigyti dabar kreipiasi į leidyklą arba pas platintojus. Kaina — \$15.00 egz. Leidyklai čekiai rašomi "FILISTERIŲ SKAUTŲ SAJUNGA" vardu.

AKADEMINĖS SKAUTIJOS LEIDYKLA

c/o A. V. Dundzila

4339 W. 83 Street

Chicago, Ill. 60652, USA

KNYGOS PLATINTOJAI ŠIAURĖS AMERIKOJE:

Los Angeles Valentinas Varnas,

leidyklos įgaliotinis

"Lietuvių Dienos" A. Skirius

Vacius Prižgintas

Waterbury Spauda, V. Vaitkus

Chicago "Draugas", dienraštis

Gifts International, J. Vaznellis

Marginiai, I. Sinkevičiūtė

K. Rožanskas, J. Stankūnas

E. Chicago O. Juodvalkienė

Boston "Keleivis", savaitraštis

Detroit Spaudos kioskas,

V. Čižauskas

Rochester A. Sabalis

Euclid, Ohio Baltic Delicatessen,

F. Eidintas

Cleveland Patria, B. Gaidžiūnas

Montreal Spaudos kioskas,

P. Rudinskas

Toronto V. Aušrotas

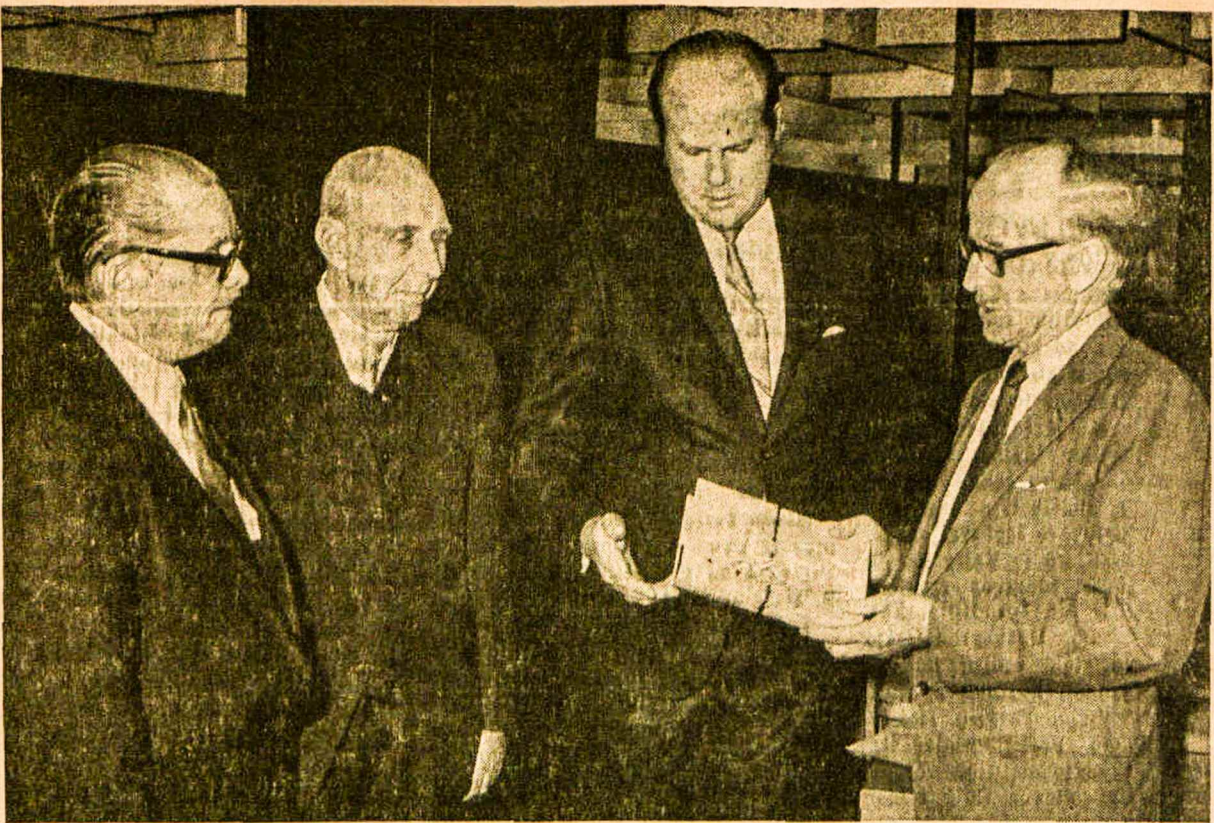

ESTU PAMINKLŲ BENDROVE YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai

Kanados Baltiečių Federacijos atstovai įteikė estų rašytojo Arved Viirlaid romaną "Graves Withouth Crosses" protestantų kunigui dr. W. Clarke McDonald, United Church atstovui Toronte. Jis, kaip savo Bendrijos tarpautinių reikalų sekretorius, žmogaus teisių rezoliucijoj paminėjo Estiją, Latviją ir Lietuvą. Iš kairės: latvių veikėjai V. Upešlakis ir N. Austrinš, Baltiečių Federacijos pirm. U. Petersoo, kun. dr. C. MacDonald

Lietuvių poezijos antologija vokiškai

A. TYRUOLIS

gumas bus kilęs greičiausiai iš antologijos autorės meilės vienam kuriam poetui ar poetei (pvz. Degutytė kur kas labiau pamilta už Andriejų ar Bradūną). Nėris čia parodyta iš visų jos kūrybos laikotarpių (daugiausia betgi iš "Pėdų smėly" ir "Diemedžių žydėsiu" meto), įtraukiant ir vieną kitą kontroversinį eilėraštį iš renegetinio periodo (pvz. "Aš tau pavydžiu"). Iš viso kiek daugiau vietos duota okupuotos Lietuvos, negu tremties poetams.

Pats eilėraščių vertimas panašus daugiau į pažodinį, nes versta laisvai, be rimų, nors ir paisant tam tikros ritmikos. Toks vertimas, be abejonės, duoda daugiau vietos subtilėsimui įsijautimui į patį eilėraštį, į jo vaizdingumą ir jausmingumą, tam tikslui paaukojant jo formą. Techniškai, pailgėjus eilutėms, kaikada išverstinis tekstas ima panašėti į hegzametą, kaipur eilutės net kone dvigubai pailgėja. Laisvame vertime tai, žinoma, nėra esminis dalykas. Antologijos autorė ėmėsi didelio uždavinio pati viena išvesti šį vertimo vežimą ir aiškiai jautė, kad tradicinis, rimų suvaržytas vertimas jai būtų nugalima kliūtis, gal net visiškai pakirstų jos vertiminio polėkio išraišką.

Geras abiejų kalbų mokėjimas leido šioj antologijoj, palyginti, tiksliai perduoti originalo mintį ir vaizdą. Lyg laikantis dar ankstyvojo lietuvių liaudies dainų rinkėjo Kreetzfeldo pastabos, kad perdaug diminutyvų lietuvių kalboj vokiečiams neįprasta, ir šioj antologijoj veng-

S. PRAPUOLENYTĖ - BUNKER

ŠIAURĖS POEZIJA

Sitos pakrantės ištaštos iš akmenų
Amžių apyaušryje. Žemumose palieta vandenys,
Gūburiuose pripilta sėklų daugiavarsiam žalumynui.
Per milijonus metų čia gamta močiuė teka nustatytą ritmą.
Senoviniu būdu surencia bebras savo užtvankas,
Tvarkinga eilutė laukinė antis iš meldų
Išvėda mažyčių šeimynėlę. Prašaua lūnas
Suklikęs vieniša gaida. Ir vėl tyla.
Tiktai puskelės lieknos 'Jack pines' stiebiasi padangėsna,
Neatsigrogi savo gymiu vandeniu dugne,
Pakol vakarui siautėjant nuovis nuo uolienojų
Mirkyt parudusias viršūnes.
Antai, palinkęs pažėmėn berželis —
Ir tas pasroviui nuskaulas ir tolimas pakrantės
Medinių griaučių įkrantėn, nudailintas neimtuojama ranka,
Balti nuo saulės, vėjo ir vilnės.
Jau lapkritys leispuojančias girias nupurtė.
Sutrėšusį kelmų ir pūstančių kamienų laužynės urve
Pusmečio snauduliu rengias įskast lokys,
Palikęs elniui lig pavasario mėlynų teritoriją.

Spanish River, 1972

Atsiųsta paminėti

Mūsų Žinios. Čikagos lietuvių žurnito veiklos dvisavaitinis biuletenis, 17 ir 18 nr. Redaktorius — Algimantas Kežys, SJ.

Pranas Ambrazas, TRYS GIESMĖS: 1. Jau Kristus kėlės (žodžiai kan. M. Vaitkaus). 2. Giesmė į Siluvos Mariją (žodžiai kun. St. Ylos). 3. Garbė Tau, Viešpatie (žodžiai Bern. Brazdžionio). "Muzikos Žinių" leidinys 1972 m.

Muzikos Žinios, 1972 m., 3 (198) nr. Redaktorius — V. Mamaitis.

Skautija, 1972 m. 7-8 nr. Lietuvių Skautų Sąjungos biuletenis.

Filatelistų Draugijos "Lietuva" biuletenis, 1972 m. 4 (153) nr. Redaguoja Juozas Žygas.

Technikos Žodis, 1972 m. 4 nr. Vyr. redaktorius — G. J. Lazauskas. Sv. Pranciškaus Varpelis, 1972 m. 8 nr. Redaktorius — T. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Skautų Aidas, 1972 m. 7 nr. Vyr. redaktorius — J. Toliūsis.

Karys, 1972 m. 7 nr. Redaktorius — Zigmas Raulinaitis.

KULTURNĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

AKADEMINĖS SKAUTIJOS LEIDYKLA, vadovaujama dr. T. Remeikio, Čikagos Jaunimo Centro naujos se patalpose surengė gen. Stasio Raštikio atsiminimų knygos "Ivykiai ir žmonės" pristatymą skaitytojams. Autorius dėl širdies negalavimo ir atsinaujančių 1919 m. kovose gautų žaizdų knygos pristatyme negalėjo dalyvauti. Iš Kalifornijos atsiųstą jo laiška perskaitė R. Plioplytė. Jame, tarp kitko, rašoma: "Tos savo knygos rankraštį esu padovanojęs mūsų mieliems skautams ir skautėms, norėdamas nors tuo būdu padėkoti jiems už gyvą, gražią ir patriotinę veiklą." Oklahomos universiteto prof. dr. Vytautas Vardys skaitė paskaitą apie lietuviškąją atsiminimų literatūrą, paliesdamas ne tik gen. S. Raštikio, bet ir kitų mūsų veikėjų atsiminimus, apie Lietuvą rašiusius svetimtaučius. Knygos pristatymo dalyvius dr. T. Remeikis supažindino su keliasdešimt dokumentų fotostatinių kopijų, kuriose yra minimas gen. S. Raštikis bei jo veikla. Dokumentai atrinkti iš JAV, Britanijos, V. Vokietijos ir mūsų diplomatų archyvinės medžiagos. "Draugų" red. Br. Kvilyks surengė Lietuvos kariuomenės ženklų, dokumentų ir karinės spaudos parodėlę.

ZURNALAS "LAISKAI LIETUVIAMS" paskelbė straipsnio konkursą tema "Kaip tikėjimas prarandamas ir atrandamas". Vertintojų komisija — L. Germanienė, G. Valiukienė, K. Drunga, dr. A. Norvilas ir kun. L. Zaremba, SJ, paskirs tris premijas: I — \$100, II — \$75, III — \$50. Straipsnis turi būti ne ilgesnis kaip 3.000 žodžių, pasirašytas slaptyvardžiu, su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefonu atskirame užklijuotame vokelyje. Konkursinius straipsnius iki 1973 m. vasario 1 d. siųsti "LL" redakcijai, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Redakcija rezervuojasi teisę konkursui atsiųstus straipsnius skelbti savo žurnalo puslapiuose.

LK MOKSLO AKADEMIJOS Niujorko židinio metiniam susirinkime paskaitą apie Napoleono santykius su anuometine Lietuva skaitė dr. Algirdas Budreckis. Židinio veiklos metinę apžvalgą padarė valdybos sekr. kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, pabrėždamas tris surengtus mėnėjimus — prof. dr. Zenono Ivinskio, botaniko kun. Ambrozijaus Pabrėžos, OFM, ir Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos penkiasdešimtmečio su žurnalistikos premijos įteikimu J. Brazaičiui. Židinio naujon valdybon išrinkti: pirm. dr. A. Šlepetytė-Janacienė, vicepirm. kun. prof. V. Jaskevičius, SJ, sekr. kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM.

STEPO ZOBARSKO Maryland Books leidykla Woodhavene, N.Y., išleido novelių knygą "Modern Stories from Many Land", redaguotą amerikiečių žurnalo "The Literary Review" redaktorių prof. dr. Clarence Decker ir prof. dr. Charles Angoff. Rinkinyje yra suteiktos novelės, sukurtos dvidešimt penkių tautų rašytojų — amerikiečių, žydų, goslavų, austrų, italų, japonų, suomių ir kt. Lietuviams atstovauja Pulgis Andriušis ir Stepas Zobaras. Pirmą kartą novelių antologija "Modern Stories from Many Land" buvo išleista 1963 m. Siemietinė jos laida yra praplėsta ir papildyta naujais kūriniais.

POETO PRANO LEMBERTO penktųjų mirties metinių minėjimas gruodžio 9 d. rengiamas Tys Angeles mieste, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Atsiminimų papasakos velionies kolegos B. Brazdžionis, B. Raila ir kt. Pagrindinis dėmesys betgi bus skirtas muzikos kūriniams velionies poeto žodžiais. Koncertinėje programos dalyje dalyvaus: solistai — B. Dašienė, R. Dabšys, A. Pavasaris, S. Pautienienė, rež. D. Mackelienės vadovaujamas moterų oktetas, pianistė A. Apeikytė ir kompoz. G. Gudauskienė.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA šiemet antrą kartą paskirs mecenato kun. J. Prunsio parapimtą \$500 premiją lietuvių žurnalistui. Pirmoji žurnalistikos premija pernai buvo paskirta "Darbininko" red. J. Brazaičiui, politikui, visuomenininkui ir buvusiam Kauno universiteto profesorui. Vertintojų komisija šiemet sudaroma iš Bostono apylinkėse gyvenančių asmenų. Kandidatus premijai prašoma siųlyti komisijos nariui kun. St. Ylai, R.F.D. 2, Putnam, Conn. 06260, USA. Siųlyti gali kiekvienas lietuvis, pateikdamas žurnalisto pavarde ir nušviesdamas jo nuopelnus.

KOMPOZ. JUOZO GAUBO mirties dešimtmečio proga jo podukros V. Barmienės iniciatyva Los Angeles mieste buvo išleista velionies knyga "Dainos ir giesmės". Šiame leidinyje yra J. Gaubo 24 kūriniai, pradedant harmonizuotomis liaudies dainomis ir baigiant originaliomis kompozicijomis poetų K. Binkio, P. Vaičiūno, L. Giros, Pr. Imsrio, V. Nemunėlio, S. Ylos tekstų. Rinkinį taipgi yra ir giesmių lotyniškais žodžiais. Įvadą apie J. Gaubo gyvenimą ir kūrybą parašė kompoz. Bruno Markaitis, SJ, viršelį sukūrė Marija Biržiškaitė-Zymantienė. Gaidas įgaviravau ir Hot Springs atliekamas spausdinimo darbą prižiūrėjo ten gyvenantis muz. Jonas Zdanius. Spausdinimo išlaidas padėngs velionies kompozitoriaus giminaitis Vytautas Paškauskas V. Vokietijoje.

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO užsienio kalbų katedros vedėjas ir prancūzų kalbos sekcijos vadovas A. Nikolskis grįžo iš Prancūzijos, pagilinęs savo specialybės žinias, susipažinęs su prancūzų specialistų naujaisiais metodais.

SOL. VIRGILIJUS NOREIKA lapkričio viduryje gastolavo Rumunijoje. Pagrindinius tenoro vaidmenis G. Puccini operose "Bohema", "Tosca", "Madame Butterfly" jis atliko Bukarešto, Jasų ir Klužo teatruose. Prieš šias gastroles jis koncertavo Čilėje ir Peru.

LIETUVOS KINO STUDIJOS filmus papildė naujas rež. R. Vabalio, operatoriaus J. Gričiaus ir dail. A. Svažo kūrinys — "Ties riba". Scenarijų "Laikrodis ant bėgių" šiam spalvotam filmui parašė G. Kanovičius ir S. Saltenis. Filmas yra dektetyvinio pobūdžio, apie jauną tardytoją Suką, mažam miestelyje išaiškinantį seną piktadarybę. Pagrindinį Sukio vaidmenį sukūrė Kauno dramos teatro aktorius A. Matulionis, talkinamas aktorių S. Kosmausko, K. Vitkaus, H. Kurausko ir N. Lepškaitės.

VILNIAUS PEDAGOGINIO INSTITUTO studentai kiekvieną rudinį rengia tradicinius literatūros konkursus. Siemietiniam konkursu "Literatūrinis ruduo-72" vertintojų komisija, vadovaujama poeto M. Martinaičio, statė augštesnius reikalavimus ir nepaskyrė I premijos. Konkursu II premijas laimėjo lietuvių kalbos ir literatūros fakulteto III kURSO studentė N. Lietuvninkaitė už eilėraščių, ketvirtakursis istorikas A. Eidintas už apsakymus, III—premią — antrakursis istorikas M. Gliniskis už eilėraščius. Paskatinamosios premijos buvo paskirtos lietuvių kalbos ir literatūros fakulteto antrakursiams St. Aukšeliui, A. Grėbliūnui, trečiakursiams A. Pakėnui, A. Siaurusiui. Instituto dėstytoja prof. V. Zaborskaitė apgailestavo, kad studentai nesidomi literatūros kritika ir kad nė vienas jų šiemet konkursui nepateikė recenzijos.

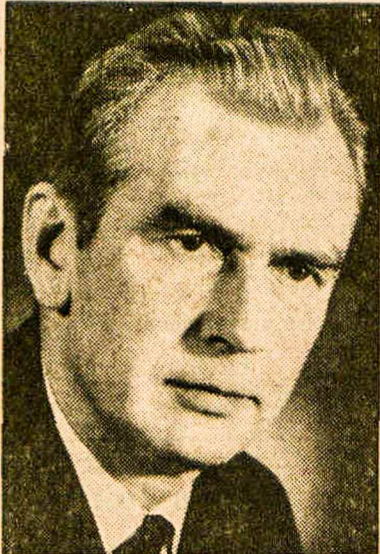
VILNIAUS RESPUBLIKINĖ BIBLIOTEKA literatūros vakaru paminėjo 90-ąsias gimimo metines dviejų gūdų poetų — Jankos Kupalos (1882 — 1942) ir Jakubo Koloso (1882 — 1956). Jų pirmieji kūrybiniai žingsniai yra susiję su Vilniumi. Šį laikotarpį vaizduojanti jų kūrinių paroda bus įrengta Vilniaus A. Puškino muzėjuje. Gūdų poetų prisiminime skambėjo jų eilėraščiai, lietuvių kalbon išversti poeto E. Matuzevičiaus. Atsiminimais dalijosi A. Zukauskas. Rašytojai J. Kolas ir J. Kupala buvo antikomunistai, nepateikinti sovietinei santvarka, bet juos palaūžė 1930 m. Stalino prieš gūdų vadus nukreiptas teroras. J. Kolas buvo priverstas tarnauti sovietinei propagandai ir netgi tapo kompartijos linijos poetu. J. Kupala sumintas mėgino nušizdyti kalėtinė, bet pasveiko ir buvo paleistas. Kai 1942 m. Maskva jį vėl norėjo panaudoti savo propagandai, jis užsimušė iššokdamas pro langą gatvėn.

MUZ. MYKOLAS KARKA, chorų ir dainų švenčių organizatorius bei vadovas, atšventė amžiaus 80 metų sukaktį Panevėžyje. Pokario metais jis įsteigė Panevėžyje liaudies operetę, kurioje pirmuosius žingsnius yra pradėjęs nevienas būsimasis dainininkas ir aktorius. Nepaisydamas gili os senatvės, suaktyvininkas vis dar dirba su būsimaisiais chorvedžiais ir muzikos auklėtojais Panevėžio pedagoginės mokyklos naujuosiose rūmuose.

SEKSPYRO KŪRYBAI skirtas I simpoziumas buvo surengtas Gruzijos sostinėje Tbilisyje, kur vietiniais universitetas turi jau prieš devyjus metus įkurtą Sekspyro kabinetą ir kur periodiškai yra leidžiama "Gruziniškoji sekspyrina". Simpoziume buvo 21 pranešimas, skirtas įvairioms sekspyrinos temoms. Du pranešimus skaitė Lietuvos atstovai — Vilniaus universiteto docentė E. Kuosaitė ir Vilniaus pedagoginio instituto docentas D. Judelevičius.

KOMPOZ. JURGIS GAIŽAUSKAS specialiau savo kūrinių koncertu Vilniaus filharmonijoje paminėjo amžiaus penkiasdešimtmetį. Sukaktyvininką labiausiai išpopuliarino kompozicijos kaimiškoms kapeloms, bet jis taip pat nemažą duoklę yra atidavęs ir rimtesnei muzikai kameriniais bei simfoniniais kūriniais, romansais, dainom, pirmąja lietuviška opera vaikams "Buraišinas". Sukaktyvinio koncerto programą atliko J. Gaizausko vadovaujamos dvi kaimišk os kapelos — Vilniaus radijo bei televizijos ir Trakų rajono "Galvė", M. Dvarionaitės diriguojamas Vilniaus filharmonijos simfoninis orkestras, smuikininkas A. Stulgys, Vilniaus operos solistai A. Saulevičiūtė, R. Marijošius, duetas E. Kuosaitė ir J. Girižiotas, sol. S. Laurinaitytė, Vilniaus profsąjungų kultūros rūmų liaudies šokių grupė "Vaiva". Koncerte sol. E. Saulevičiūtė padainavo tris naujus J. Gaizausko sonetus "Tyli ir saulėta diena", "Sokėja ir asketas", "Kol nesutikau tavęs", kurių teksto autorius yra velionis poetas Vytautas Mačernis. Be jau minėto vadovavimo dviem kaimiškom kapelom, J. Gaizauskas dėsto kompoziciją Vilniaus J. Tallat-Kelnošs augštesniojoje muzikos mokykloje.

V. Kst.

ARVED VIIRLAID, estas, autorius romano "Kapai be kryžių", kuriam vaizduojama rezistentinė veikla Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoj. Ši jo knyga yra išversta į prancūzų ir anglų kalbas ir platinama visame pasaulyje.

